

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENE

Cene inseratov:

Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6'—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Posiljena plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.363, Zagreb 39.911, Praga in Dunaj 24.797.

Italijanske volitve.

Izid volitev v rimsko zbornico, ki so se
vršile v nedeljo, še ni v celoti znan. Velika
večina poslancev je fašistovski listi itak za-
gotovljena že po volivnem redu samem,
ki ga je Mussolini dal diktatorično uvelja-
viti in ki je unikum umetne potvorbe dejans-
ke večinske volje ljudstva. Po tem redu
postane fašistovska manjšina ahko absolutni
gospodar zbornice. Tembolj pa more za-
vladati, ako pri volitvah s terorjem prisili
politično nezrele italijanske mase, da gla-
sujejo proti svojemu pravemu prepričanju
ali pa se glasovanja vzdrže. Velik del itali-
janske liberalne inteligence pa je itak že
davno strahopetno zatajil svoj program, ozi-
roma se spustil v kompromis s fašizmom,
ki je sprejel nekaj liberalnih korifej v svojo
listino. Če nadalje pomislimo, da je ves
upravni aparat fašistovski, da je edini go-
spodar Mussolinijeva milica in da je arma-
da v rokah fašistovskih oficirjev, ne more
biti dvoma, da bi izid volitev tudi v slu-
čaju, ako dobi fašistovska stranka večino
volivcev, ne pomenil nič več kot vnaprej iz-
kombinirano na dejanski volji italijanskega
ljudstva ne slonečo farso.

Kako so se volitve v nedeljo dejansko
vršile, podrobno še ni znano, toda že iz
vladnih poročil samih je razvideti, da ni po-
vsod vladal red in mir. Vpoštevajoč dej-
stvo, da je vlada zabranila dvema odposlan-
cema angleške vlade, da bi kot opazovalca
sledila volivnemu aktu, in da ima v rokah
poštno brzojavno službo, ki jo Mussolini ves
čas svoje vlade strogo cenzurira, si lahko
mislimo, da je bila kandidatna lista fašistov
izvoljena kot večinska po vsej priliki z
istim brezobzirnim terorjem, ki ga fašizem
izvaja nad Italijo od svojega početka. Če ni
bilo toliko krvoprelitja, požigov in drugih
nasilstev kot sicer, je to pripisati dejstvu,
da so Italijani po fašistovskem režimu že
tako ustrašeni, da ni mogoč več niti resni
in večji odpor proti režimu niti se ne upa-
jo ljudje uprizarjati posameznih lokalnih
protinastopov, oziroma so se resignirani
udali v položaj.

Kar se ve že za gotovo, pa je za Mus-
solinijevo vladstvo porazno. Volitev se je
namreč udeležilo samo 60 odstotkov voliv-
cev. Da niso bili izmed teh mnogi narav-
nost prisiljeni oddati svoj glas, da posvedo-
čijo svojo »udanost« fašizmu, oziroma odv-
rnejo od sebe sum sovražnih čustev, bi bila
najbržeje polovica Italije, če ne še več, v
nedeljo manifestirala svojo abstinenco, to
je, odklanjanje fašistovskega strahovladja.
Zato triumfalno krožanje režima, kako »si-
lajno« je zmagal, Evrope ne sme motiti, da
ne bi fašizem slejkoprej presojala kot to,
kar je in ostane: italijanskemu ljudstvu po
velekapitalu, oboroženi sili in tiranstvu
enega človeka, eksponenta teh činiteljev,
vsiljena vladavina, ki slejkoprej ostane ne-
varna demokraciji, socialnemu napredku in
tudi splošnemu miru v Evropi, ker pred-
stavlja izraziti imperializem po svetovni
vojni obogatelih in ekspanzivnih krogov
italijanske velefinance.

Kar se tiče razmerja za posamezne
stranke oddanih glasov, končni izid, kakor
rečeno, še ni znan. Vendar se iz dosedaj ob-
javljenih rezultatov vidi, da se Italija kljub
vsemu še davno ni v celoti prodala fašiz-
mu, da še znatno del odklanja absolutizem
in da stoji opoziciji tudi po številu na čelu
ljudska stranka. Pa tudi socialisti vseh barv
so še močni. Ta opozicija se gotovo ne bo
zmanjšala.

**Velike vojaške vaje
na Poljskem.**

Moskva, 7. aprila. (Izv.) Na rusko-polj-
ski meji se vrše velike vojaške vaje, kate-
rim prisostvujejo tudi razni višji francoski
oficirji in šef romunskega generalnega šta-
ba Florescu. Pri vojaških vajah sodeluje
tudi celokupno poljsko letalstvo. Vajam pri-
pisujejo z ozirom na napetost med Rusijo
in Romunijo velik politični pomen.

NEURJE V SLOVAŠKI.

Praga, 7. aprila. (Izv.) Iz vzhodne Slo-
vaške poročajo, da so nevihte povzročile
neizmerno škodo. Nad 1600 ljudi je brez
strehe. Pomožno akcijo povodenj zelo ote-
žuje.

Pred odločitvijo.

PASIĆ NA KRATKI AVDIENCI PRI KRALJU. — DELJENO MISLJENJE V VLADI
GLEDE ODGOĐITVE SKUPŠČINE. — MIŠA TRIFUNOVIĆ PROTI ODGOĐITVI —
ODLOČNO RAZPOLOŽENJE VOLIVCEV PROTI SEDANJI VLADI.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Zakulisna bor-
ba, ki jo vodi Pašić v dosego razpusta skup-
ščine in za mandat volivne vlade, je začelo
umirila politično življenje širše javnosti, ki
pa zato s tem večjim zanimanjem zasleduje
ravnjanje Pašića in mirno pričakuje odločit-
ve neodgovornih izvenparlamentarnih čini-
teljev. Pri teh je namreč ključ današnjega
položaja. Rešitev položaja leži v stališču, ki
so ga oziroma ki ga bodo še ti zavzeli in ker
je sedanjí položaj za bodočnost naše države
najdalekosežnejšega pomena, zato je odgo-
vornost teh krogov tem večja. Zato je izhod
iz današnjega stanja tudi zanje največje
važnosti. Srednje poti, kakor bi jo hoteli
nekateri politiki izven opozicijskega blo-
ka ubrati s kombinacijo koncentracijske
vlade pod Ljubo Jovanovićem, ni. Odločitev
mora pasti s hegemonijo velesrbstva ali s
sporazumom in z vzpostavitvijo pravnega
stanja v državi. Sploh je smatrati, da bo že
danes padel odločilen korak v eni od teh
dveh smeri, vendar se to za javnost še ni
zgodilo. Položaj je v bistvu neizpremenjen,
ker Pašić na javljeni ultimatum še ni defi-
nitivno odgovoril, temveč se skuša izvleči.
Seja narodne skupščine še ni sklicana in
tudi odgoditve še ni. Vlada hoče doseči od-
goditev, kajti tudi če bi sedaj dobila mandat
za volitve, bi ne imela nobenega haska.
Ljudstvo je vespovsod protivno, najneugod-
nejše, mestoma sovražno razpoloženo. Iz
vseh krajev Srbije prihajajo avtentična po-
ročila o navdušenosti ljudstva za sporazum.
Bosna je na strani opozicijskega bloka.
Istotako Dalmacija. Le v Vojvodini in Slo-
veniji je nekaj podkupljenih duš, ki se ne
sramujejo svojega izdajalstva. Pri takem
razpoloženju ljudi se tudi Pašiću kljub pri-
pomočkom, ki jih nudi korupcija in nasilje,
ne ljubi iti na volitve in zato skuša dobiti
sankcijo za daljšo odgoditev sej. Kraj se
je vrnil in Pašić ga je takoj po njegovem
prihodu hotel obiskati. Ker pa je kralj bil
od potovanja utrujen, ga je moral ponovno
obiskati ob 5. uri popoldne. Pašić se je na
dvoru zadržal kakih 15 minut, nato pa je
odšel v predsedništvo in sklical sejo vlade,
ki je trajala do 9. ure zvečer. Razpravljalo
se je edino o tem, ali naj se in kdaj naj se
skliče seja narodne skupščine. Nekateri

ministri, med njimi Miša Trifunović so bili
mnenja, da z ozirom na razpoloženje izven-
parlamentarnih in neodgovornih činiteljev
ne gre še nadalje slepomišliti, ker bi to zna-
čilo odkrit afont proti tem krogom in zato
je bolje sklicati sejo takoj, pa bilo karkoli
bilo, ali pa naj vlada poda takoj demisijo.
Pribečević pa je stal na stališču, naj se z
odlaganjem sej pridobi na čas, a da šele
potem stopi vlada pred parlament, ker v
tem slučaju bi se po padcu vlade lažje izsilil
volivni mandat. Kakor so nas uverjali po-
samezni ministri, je bila debata mestoma
precej ostra. Sklenjeno je bilo, da se naj
glede sklicanja skupščine seje Pašić spo-
razume z Ljubo Jovanovićem. Nekateri ra-
dikali so raznesli govornice, da bo prihodnja
seja v soboto. Po vladni seji je Pašić na
vprašanje, kdaj bo seja skupščine sklicana,
odgovoril: »Nezname, in na vprašanje, če
bodo res volitve, tudi: »Nezname!«

VESTI O KRALJEVEM POTOVANJU.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Z ozirom na kra-
ljevo potovanje še vedno krožijo najrazno-
vrstnejše kombinacije. Med drugimi se pri-
poveduje, da se je ob tej priliki sestal kralj
z dr. Mačkom in g. Predavcem, ki sta mu
izročila poseben memorandum in odločno
demitirala vesti o nekih novih Radičevih
izjavah, češ da so to intrige vlade.

**BELGRAJSKI DEMOKRATJE ZA
DAVIDOVIĆEVO POLITIKO.**

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Danes se je
vršilo v Belgradu veliko demokratsko zbor-
ovanje, ki je bilo prav dobro obiskano.
Govorniki so obsodili koruptni režim in
žigosali Pribečevićevo izdajstvo ter odobra-
vali politiko Davidovića.

VOĐSTVO DŽEMIJETA PROTI VLADI.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Vođstvo dže-
mijeta je imelo v Skoplju sejo, na kateri je
razpravljalo o položaju in sklepano o na-
daljnji taktiki. Sklenjeno je bilo, da njho-
vi poslanci ne smejo podpirati sedanje vlade
in je onim štirim poslancem, ki so se
izjavili za Pašića odposlalo zahtevo, da se
tako izjavijo solidarne z ostalimi desetimi
poslanci ali pa da položijo mandate.

nim naših neodrešenih bratov v Italiji. Mi
upamo in verujemo, da ni več daleč dan,
ko jih bomo osvobodili izpod tujega jarma.
Pri tem pa ne mislim samo na osvoboditev
Trsta, Reke in drugih krajev v Italiji, mi
mislimo na vse one kraje, kjer prebiva ju-
goslovanski rod. Mi hočemo, da bo ono, kar
je naše, tudi v resnici naše.

Mi hočemo jako in čvrsto državo. Jaka
bo pa samo takrat, ako bo v njej vladal spo-
razum in jakost, poštenje in pravica. Ali
smo toraj mi, ki zahtevamo, da naj v državi
vlada enakost, poštenje in pravica, ali smo
mi proti državi? In oni, ki so proti temu,
ali so oni za državo? Prepričan sem, da
bo prava ideja zmagala, kajti mi nismo pri-
šli sem, da rušimo to državo, temveč, da ji
gradimo veliko bodočnost, ko bosta vladali
sloga in iskreno bratstvo od Jadranskega
do Egejskega in Črnega morja. Bog živi ve-
liko bodočnost močne jugoslovanske dr-
žave. Buren aplavz in dolgotrajne manifest-
acije so sledile tem besedam dr. Korošca,
nakar so govorili še drugi.

**Zagrebska sodba o razvoju
krize.**

Zagreb, 7. aprila. (Izv.) Po kraljevi
vrnitvi v Belgrad se v tukajšnjih političnih
krogih smatra za čisto gotovo, da se bo
tekotom današnjega ali jutrišnjega dneva
razpletla kriza in sicer tako, da bo vlada
ali sama odstopila ali pa pustila, da pade
v narodni skupščini. Splošno vlada trdno
prepričanje, da se bo kriza razvijala nor-
malno in da se ne bo dovolilo izvenzakon-
sko stanje in suspenzija ustave, kakor to
gotovi krogi hočejo. Širi se vest, da je Pa-
šić poslal zapečatena pisma poveljnikom
divizijskih oblastí, katera bi se imela od-
pečatiti takrat, ko bi Pašić zgubil oblast.
Smatraio, da so te vesti lansirane in da

**Dementirane vesti režimskega
časopisja.**

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) V nekaterih
režimskih listih se je te dni zopet pojavila
govorica o koaliciji med radikali in Jugosl.
klubom. Te vesti so prav zanimive, ker jih
širi režimsko časopisje neposredno po Pi-
rovi zmagi. Z njimi raznaša mesto zmago-
slavlja slabost sedanjega režima, ki mora
prve dni iskati novih zaslomb. Povodom
teh vesti se je Vaš dopisnik obrnil na na-
čelnika Jugosl. kluba dr. Antona Korošca,
ki mu je izjavil, da se Jugosl. klub dosedaj
še nikdar ni nobenemu ponujal in prav se-
daj nima prav nobenega povoda, da bi se
ponujal radikalom.

**Prijateljski sestanek demokrat-
ske organizacije v Belgradu.**

Govori zastopnikov zavezniških klubov.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Danes zvečer
je demokratska organizacija v Belgradu
priredila prijateljski sestanek, ki so se ga
udeležili skoro vsi poslanci opozicijskega
bloka in veliko število najuglednejših Bel-
gradčanov. Na sestanku je najprej Ljuba
Davidović v lepem govoru očrtal boj
opozicije proti korupcijskemu režimu. Da-
lje je govoril hrvatski poslanec Kovačević,
za njim pa burno pozdravljen načel-
nik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Ko-
rošec, ki je v vsled odobravanja ponov-
no prekinjenem govoru izvajal sledeče:

Dragi bratje in sestre! Včeraj so se
vršile v Italiji volitve in mi s skrbjo v srcu
pričakujemo, ali bodo naši podjarmljeni
bratje vsled terorja fašistov sploh prišli do
svojega zastopnika. Prve vesti, ki smo jih
prejeli, niso ravno prav vesele. Prepričan
sem, da mi boste šteli v dobro, da se spom-

imajo namen napraviti pritisk na drugega
ustavnega faktorja, ki stoji na stališču de-
lovne vlade, katera se mora predvsem in
pod vsakim pogojem poskusiti.

**ODOBRANA AKTIVNA POLITIKA
HRSS.**

Zagreb, 7. aprila. (Izv.) Snoch so od-
potovali v Belgrad dr. Maček, dr. Kr-
njević in ostali poslanci HRSS, ki so se
tja dni mudili v Zagrebu. Ti poslanci so
imeli po raznih krajih zaupne sestanke,
na katerih so poročali o političnem polo-
žaju. Po izjavah teh poslancev ljudstvo
odobrava spremenjeno taktiko HRSS, kar
se vidi tudi iz doneskov, ki jih pošiljajo
organizacije za vdrževanje poslancev
HRSS v Belgradu.

Izid volitev v Italiji.

Rim, 7. aprila. (Izv.) Po poročilih iz
provine se je volitev udeležilo 60 odstotkov
vseh volivnih upravičencev. Vladna lista je
dosegla velike uspehe.

Rim, 7. aprila. (Volitve so se vršile v
popolnem miru in redu. Do pobojev ni pri-
šlo skoro nikjer.

Rim, 7. aprila. (Izv.) Volitev so se ude-
ležile skoro vse stranke. Vladna lista je do-
bila ogromno večino. Od 12 milijonov vo-
livnih upravičencev se je volitev udeležilo
7 milijonov.

Rim, 7. aprila. Po doslej znanih podat-
kih je glasovalo za vlado 1.470.252 voliv-
cev. Popolari so dobili 242.973 glasov, uje-
dinjeni socialisti 158.624 glasov, maksima-
listi 150.000 glasov, komunisti 87.000 in re-
publikanci 39.000 glasov. Glasovalo je 62
odstotkov volivcev. Zmaga vlade je velika.

Genova, 7. aprila. (Izv.) Izid volitev v
Genovi je sledeči: Število volivcev 96.043.
Glasovalo jih je 57.713. Fašisti so dobili
24.570 glasov, ujedineni socialisti 14.000,
popolari 5000, liberalci 2000 in komunisti
1000 glasov.

Trst, 7. aprila. (Izv.) V Trstu je glas-
valo 60 odstotkov volivnih upravičencev.
70 odstotkov oddanih glasov je dobila vla-
da. Jugoslovani so dobili 2555 glasov, fašisti
17.712, ujedineni socialisti 678, popolari
537, demokratje 287, komunisti 4547 in
republikanci 2646 glasov.

Rim, 7. aprila. (Izv.) V Avellinu je bil
ustreljen od fašistov brat liberalnega kan-
didata. V Milanu so fašisti oplenili nekaj
komunističnih zadrug. V Modunigu je mo-
rala milica delati red. V Reggio je prišlo do
spopada med fašisti in popolari.

**PRVE VESTI O ITALIJANSKIH VOLIV-
NIH MAHINACIJAH.**

Nedeljska »Edinost« prinaša poročilo,
da je bila volivna sekcija v Sočergi št. 737
(buzeska občina) odpravljena, oziroma v
zadnjem hipu preložena v Buzet, kjer so že
3 druge sekcije. Volivci o taki spremembi
niso bili obveščeni. Zastopniki slovanske
liste so vsled tega v soboto ob določeni
uri zastoj čakali par ur pred lokalom na
volivno komisijo, katere ni hotelo od niko-
der biti. Končno so uvideli, da gre za istr-
sko volivno posebnost. Ker je spadalo pod
to volivno sekcijo več vasi, kakor Movraž,
Rakitovec, Pregara itd., ki so od Buzeta od-
daljene 3 do 4 ure hoda, je jasno, da je bila
ta sprememba zlohotna. Slovenskih voliv-
cev ni bilo mogoče pravočasno obvestiti;
zato je bila normalna udeležba onemogo-
čena.

Občinske volitve na Koroškem.

Celovec, 7. aprila. (Izv.) Danes so se
vršile občinske volitve po deželi. Meščan-
ske stranke so nastopale večinoma s skup-
nimi listami. Nekaj občin so dobili narodni
socialisti. Socialni demokratje so napredo-
vali v Beljaku, na deželi pa so znatno izgu-
bili. Število slovenskih glasov je v neka-
terih občinah narastlo.

Trgovinska pogajanja z Italijo.

Belgrad, 7. aprila. (Izv.) Trgovinska
pogajanja z Italijo so malo zastala. Od sek-
cij dela tretja, ki je imela danes sejo. Vr-
šila se je načelna debata o jadranski tarifi
in se je sklenilo, da se jutri sestanejo eks-
perti, da na temelju obstoječih jadranskih
tarif, sklenjenih med Italijo in Avstrijo,
redigirajo analogne predloge. 9. t. m. se
ponovno sestanejo delegati tretje sekcije in
prično razpravljati o načrtu ekspertov.

Velike povodnji v Banatu.

Rešilne ladje iz Beograda.

Beograd, 7. aprila. (Izv.) Sava in Donava sta zadnje dni silno narasli. Pri Beogradu je voda pet in pol metra nad normalo in je del mesta, ki je ob reki, poplavljen. Velika je poplava v Banatu, kjer je več vasi pod vodo. Iz Beograda so odposlali rešilne ladje. Škoda je ogromna.

RUSKE GROŽNJE ROMUNIJI.

Moskva, 7. aprila. (Izv.) Z ozirom na neuspela rusko-romunska pogajanja glede Besarabije pišejo »Izvestija«: »Vprašanje Besarabije pomenja za nas isto, kar je pomenila izgubljen Alzacija za Francijo. Zveza sovjetskih republik bo čakala na ugoden zgodovinski trenutek, da pomore principu samoodločbe do zmage. Za konflikt, ki bo nastal v južnovzhodni Evropi, bo odgovorna romunska oligarhija in njeni evropski pokrovitelji.«

ANGLEŠKI PRESTOLONASLEDNIK V PARIZU.

Pariz, 7. aprila. (Izv.) Angleški prestolonaslednik je včeraj prišel v Pariz. V Parizu biva pod imenom grof Chester.

STROŠKI HITLERJEVEGA PROCESA.

Monakovo, 7. aprila. (Izv.) Stroški Hitlerjevega procesa znašajo 102.500 zlatih mark. Pričam in izvedencem je bilo izplačanih na pristojbinah 18.400 zlatih mark.

Politične vesti.

+ Agitacijske laži režimovcev in uskokov. V nedeljo so se celo demokratje smejali po Ljubljani »Jutrovemu« poročilu, da se Jugoslovanski klub — ponuja vladi. Pašič se ponudbe ni a limine odklonil — je vedel poročati »avtentično izveščenju« Jutrov dopisnik, ki ga je potegnil kak Pašičev agent v svoji pristrani želji, da bi se obnovil kak Markov protokol, po katerem danes radikali bridko žalujejo in se kesajo svoje verolomnosti. Take časnikarske race so samo dokaz in priznanje, kako slabo stoji stvari za vlado korupcije in nasilja. Vlada bi se kajpada rada oprijela vsake bilke, ki bi jo v svojem potapljanju dosegla, pa je ni. Take in podobne časnikarske race so najboljše sprčičevalo, da je opozicijski blok na konju in služi celo rojenim cagovcem v pomirjenje. Ta časnikarska race je bila pa vrh tega zelo slabo inscenirana. Istočasno z »Jutrom« je objavil namreč »Narodni dnevnik« enako, seveda ravno tako izmišljeno vest, da se Radičevci ponujajo radikalom. Kaj bi radi ponudili in dali radikali, ako bi katera skupina opozicijskega bloka bila tako nemoralna in koruptna kakor uskok, ki izkorišča vladno korupcije in nasilja, da se že celo radikalni očetje korupcije zgražajo! Šah-mat korupcijam in korupcijam!

+ Vladinovci med seboj. Demokrati v Sloveniji se zelo zavzemajo za skupen nastop z nekaterimi manjšimi strankami pri bodočih občinskih volitvah, da bi rešili svoje dosedanje maloštevilne postojanke. Pa nobena stranka naravno ne kaže nobenega veselja za kak »napredni blok«, ker se vsaka sramuje, da bi z zvezo z uskokmi dobila tudi sama nekaj od uskoškega madeža. Pa tudi vladinovci sami med seboj se ne gledajo posebno prijazno, ker imajo med seboj še stare neporavnane račune. Tako odgovarja nedeljsko radikalno glasilo »Narodni dnevnik« na tako ponudbo demokratov: »Včerajšnje »Jutro« pa ima drzno lice tudi, da govori o naprednem bloku. Tu pa je vsaka beseda s strani vladinov narav-

Vzhodna politika sovjetov.

Ruski komunisti so se vedno zanimali za Orient. Pričakovali so predvsem, da se prične ravnotam svetovna revolucija. Z izgubo kolonij bi bil obsojen evropski kapitalizem na počasno umiranje. Razven tega je vedno vplivalo rovanje v Indiji na angleško diplomacijo, katera se je delala prijazno. Zdaj, ko je priznala britanska vlada sovjetje, je moral Čičerin priporočiti vsem političnim zastopnikom, da ustavijo vsako komunistično agitacijo na Vzhodu. Zatvorili so 20 agitacijskih šol v Baku, po Kavkazu, ob Kaspiškem morju, na Turškem in v Perziji. V Baku se je celo vršilo protestno zborovanje brezposelnih agitatorjev. Pooblaščenec moskovske vlade Pavlovič jih je moral resno opominjati z oz. na angleško pogodbo.

Vendar vse to ne pomeni, da je ustavila III. internacionala vse delovanje na Vzhodu. Izpremenila je le smer njene politike. Vzhodni narodi so bili malo pristopni marksizmu. Zaupniki v Turčiji so dobili zatorej n. pr. nalog, da morajo delovati proti kemalistom in zediniti v opozicijo najrazličnejše sloje. Ravno tako je prenehalo komunistično delovanje in se je nadomestilo s protidržavnim v Perziji. V arabskih pokrajinah podpirajo komunisti protizidovsko strujo, da pridobijo simpatije domačinov. V Egiptu vodi to propagando neki Abdul-Azis-Ceviš v Kairu. V Indiji pa podpira Moskva po komunistu Koju agrarno strujo »Akham-Seek«.

nost infamnost, dokler g. Reiser ne položi ljubljanskega mandata. Brez tega je govorjenje o naprednem bloku samo izzivanje.«

+ Dr. Tartaglia o Pašiču in njegovi koaliciji. V splitski »Novi Dobi« je priobčil dr. E. Tartaglia uvodnik, iz katerega navajamo nekaj značilnih mest. Uvodoma piše dr. T.: »Nedvomno je prihod Radičevih poslancev v narodno skupščino v Beograd dogodek največje važnosti za rešitev notranjega problema v tej državi. In ravno zato, ker je njihov prihod tako važen dogodek — mora vsakega objektivnega opazovalca naših notranjih razmer začuditi način, kako je koalicijska stranka, ki drže današnji režim, posebno radikalna stranka, ta prihod Radičevcev v skupščino sprejela. Ena stvar je že oddavna jasna. Prihod Radičevih poslancev v skupščino režimu ni bil po volji, zato je skušala službena radikalna stranka preje ta prihod z vsemi sredstvi preprečiti, kasneje pa, ko je uvidela, da v tem ne more uspeti, se je zvezala s Pribečičevimi disidenti v svrhu, da z njihovo pomočjo prepreči verifikacijo Radičevih mandatov in se obdrži na oblasti.« Potem opisuje dr. T. nadaljnjo postopanje Pašiča in njegove koalicijske v tem vprašanju ter nadaljuje: »G. Pašiču je bilo morda vse to zares potrebno, kajti ljudje, ki ga dobro poznajo, trdijo, da ima on še vedno rusko pravoslavno koncepcijo o tej državi, ki jo je svoj čas zastopal Sazonov: to je veliko Srbijo brez katoliških Hrvatov. Toda, ker so šle stvari drugim potom, mu je bilo treba sklicevanja na sanžermensko mirovno pogodbo, da bi v tem pravcu vsakemu jasno pokazal svojo misel, da je namreč ta država nadaljevanje bivše kraljevine Srbije, ki je nove kraje enostavno osvojila in jih anektirala »jure belli«. To je negacija državne akta od 1. decembra 1918 in fakta, da je ta država nastala po sporazumni volji vseh treh plemen, katero dejstvo sanžermenska mirovna pogodba samo ugotavlja. A vse to ni oviralo g. Pašiča, da tako napiše.« — Tako sodijo o zadnjih notranjepolitičnih dogodkih v naši državi

objektivni ljudje. Prodana demokratska klika se v potu svojega obraza zastoni trudi, da prikrije pred svetom svoje sramotno izdajstvo nad pravim poslanstvom te države.

Beleške.

Le tako dalje! »Slovenski narod« je 3. aprila napadel »klerikalce« kot največje sovražnike Srbov. To je storil z očitnim namenom in željo, da vzamejo njegovo denuciacijo na znanje gospodje v Beogradu. Ta srčna želja se je »Narodu« kmalu izpolnila. Radikalno glavno glasilo »Samouprava« z dne 5. aprila objavlja pod naslovom »Klerikalci na poslu« posnetek iz »Narodovega« članka in še izrečno ponavlja »Narodovo« željo, »da če merodavni faktori u Beogradu otvoriti oči«. Politična policijska ekspozitura pri »Narodu« torej dobro posluša. Živel »naprednjaki«!

Kdo hujska? »Slovenski narod« že nekaj dni s posebno vnemo vrtil obrobno lajno, da »klerikalci« hujskajo slovensko ljudstvo proti srbskemu narodu. Zakaj »Narod« ta docela nepreviden očitek v enomer ponavlja, smo povedali že večkrat. To dela z željo, da bi ga slišali v Beogradu. Mogoče računata tudi na kakšno posebno nagrado. Tudi včeraj je zopet navil svojo lajno in spustil od sebe tole melodijo: »Ali naj pokličemo klerikalce v spomin oduševljenja, ki je zavladovalo med Slovenci za Srbe takoj po prevratu? Takrat ni bilo sence antagonizma ali sovraštva. Danes je zabredel slovenski kmet tako daleč, da začenja sovražiti svojega srbskega brata, dasi živi z njim v skupni državni zajednici.« — Po »Narodu« so seveda krivi »klerikalci«, da je »slovenski kmet zabredel na to spolzko in usodno pot.« V resnici pa je stvar malo drugačna in sicer taka: Če bi belgrajski gospodje vedeli, prvič kaj je uprava sploh, in drugič, kaj je poštena uprava, bi vse »klerikalno hujskanje« pri kmetih sploh nič ne zaleglo, ker bi ljudje sodili »Srbe« po njihovih upravnih dejanjih, ne pa po »klerikalnih hujskarijah«. Belgrajska upravna dejanja pa čuti kmet tako zelo, da ga tudi največji zagovorniki belgrajske sistema ne bi mogli sprijazniti s tako upravo kot jo imamo danes, zlasti z davčno. Slaba belgrajska uprava, to je tisti »klerikalni hujskač«, ki slovenske kmete oddalja od belgrajske centrale, ne pa slovenski »klerikalci«, ker so dejanja in izkustva močnejša od vseh še tako lepih besed. Če bi ljudje videli, da se uprava vsaj izboljšuje in popravlja, bi vsaj nekoliko potrpežli; ker pa vidijo, da je vedno slabša, in ker vidijo, da je vedno slabša brez ozira na stranke, ki v Beogradu gospodarijo, zato je nad ljudmi tako razpoloženje, kakor je, ne pa zaradi »hujskarij«. Največji »klerikalni hujskač« v Sloveniji je belgrajska nemarna in zanikarna uprava.

Prava kolobocija. K notici pod tem naslovom v »Slovencu« št. 80, si dovoljujem pripomniti, kar piše navadno jako dobro poučeni rimski poročevalci salburške »Katholische Kirchenzeitung« v št. 13 — 1924 o prijaznosti Pašičeve vlade do Vatikana: »Priateljstvo, ki sta ga sklenili italijanska in jugoslovanska vlada, je v tesni zvezi z izvestnimi cerkveno-političnimi zadevami. Presenetljiva prijaznost belgrajske vlade, ki ji ne moremo prav priznati, da bi bila katoličanom naklonjena, vzbuja marveč misel, da je šlo v priči pričakovane političnega udarca od strani Hrvatov in Slovencev zoper sedanji režim samo za politično potezo, da bi se po ovinku na cerkvenem polju opozicija oslabilila. Toda pogledajmo na same dogodke. Dpis iz Zagreba v »Oss. Rom.« (št. 19, 363) poroča, da prinašajo nekaj časa sem liberalni časopisi različne novice o vsebini načrta

za konkordat, o pravih za imenovanje škofov, o imenovanju jugoslovanskega kardinala itd. Z vsemi temi novicami so nameravali svobodomiselnici samo sejati neednost v katoliških vrstah. Nastala naj bi bila nesoglasja med Slovenci, ki da so hoteli imeti za kardinala ljubljanskega škofa, in med Hrvati, ki so se potegovali za zagrebškega nadškofa. Medtem se je sklenila pogodba z rimsko vlado, ki se v njej obeta, da se bo izročila cerkev in zavod sv. Hieronima jugoslovanskim škofom; minister za vere je bil sam prišel v Zagreb k škofovskim posvetovanjem ter se kazal njihovim željam zelo naklonjenega. Konkordat po načrtu škofov se bo obravnaval v eni prihodnjih sej ministrskega sveta in potem sklenil v Rimu, kjer se bodo vršile obravnave neposredno z Vatikanom. Zavod sv. Hieronima se bo prepustil z vsemi pravici in dohodki škofom, ki so se zahvalili v posebni brzojavki jugoslovanskemu poslancu v Rimu za njegovo uspešno prizadevanje.« — Misliti treba na geslo: Timeo Danaos...

Dopisi.

Cerknica. »Jutro« dopisnik je v eni marčevih števil »Jutra« pel slavospev »na lastno prošnjo« v Ljubljano prestavljenemu g. Ribnikarju. Dopisnik se je na vso moč trudil, da bi v jasni luči pokazal, kako zaslužnega in za vse dobro vnetega moža je Cerknica izgubila. A žal, nobene druge zasluge ni mogel najti na tej veliki osebnosti, kakor to, da je trikrat fotografiral Cerknico in okolico — in da je rad hodil na lov. Ali ni malo premalo storil za nas? Dovolili bi si tudi g. dopisniku povedati na uho, da on ni bil prestavljen na lastno prošnjo, ampak na zahtevo Kmetске zveze, zato ker je mislil, da je davčni urad podružnica demokratske stranke. Sicer pa se čuje, da bo g. Ribnikar v kratkem odlikovan z redom davčnega vijaka I. klase, k čemur mu iz srca čestitamo, saj je odlikovanje pošteno zaslužil.

Pri Sv. Gregoriju se je v nedeljo 6. t. m. predstavljalo »Trpljenje Gospodovo« tako dovršeno, da je bilo poslušalstvo presunjeno do srca in do solz ginjeno. Prav srečno izbrane vloge, krasna nova scenerija, delo g. svetnika Jereba, in genljiva godba, vse to je pripomoglo k nad vse ugodnemu uspehu. Predstave se bodo vršile še cvetno nedeljo, veličnočni pondeljek in belo nedeljo.

Iz ljubljanske tobačne tovarne.

(Dopis.)

V tobačni tovarni vre. Vre tako, da se najbrže ne bo skuhalo prav nič, pač pa bo precej skipelo, in kar bo v socialno demokratskem loncu ostalo, se bo pa prismojilo. Socialisti so začeli z vsemi silami delati za »enočno fronto tobačnega delavstva«, ki jo smatrajo seveda za popolno šele tedaj, ko bi bilo celokupno ljubljansko tobačno delavstvo organizirano v njihovi falitni in med seboj razbiti strokovni organizaciji. V te svrhe se poslužujejo najogabnejših sredstev. V tobačni tovarni je splošno znana neka Jerica. Ni bila baš napačna ženska, imela pa je slabost, da je včasih kak eraričen predmet prenesla skozi vrata tobačne tovarne. In tako se je zgodilo pred kratkim, da je imenovana izgledala nekake dne pri izhodu bolj odebena kot po navadi. Ko so jo preiskali, so našli krog trebuha ovitega 2 m »balaža«, to je slabo platno, s katerim se zavijajo bale. Po tovarniških predpisih je bila nesrečna Jerica seveda odpuščena, čeprav je trdila, da je to storila samo zato, ker jo je bolel trebuh. Nam je ženske prav žal, žal nam je pa tudi to, da merodajni činitelji v tobačni tovarni te sorte ovitkov niso mogli priznati uspešnim sred-

Vestfalska pisma

v drugi izdaji.

Gladbeck, 3. aprila.

Ravno 25 let je, kar je rajni Krek priromal kot misijonar sem gori v Vestfalijo in pošiljal v domovino svoja vestfalska pisma. Za ta jubilej, naj izidejo vestfalska pisma — v drugi izdaji.

Medtem so hodili na Vestfalsko drugi misijonarji, v raznih kutah, skromni, ponižni in tihi, ki niso obešali na veliki zvon vsakega koraka, marveč je samo vsevedni Bog poznal njihov pot, trude in težave; jih zapisal v knjigo življenja, odkoder se jim bo tudi nakazalo večno plačilo — brez odbitka. Naloga, prirediti drugo izdajo vestfalskih pism je torej pripadla meni nesrečniku, ki ne znam nič molčati, marveč moram razkokočati vsako stopnjo, ki jo napravim od doma — Bog mi ne štej tega v greh!

No pa ne zaradi tega, da bi svet vedel, kje po svetu se spet potikam, marveč zato pišem ta pisma, ker morda kako zrne dobre, kar raste na tej zemlji, prileti na slovenska tla, vsaki in morda vendar rodi kaj dobrega. Kajti kadar hodim po tujini, vedno mislim na domovino...

Ogledati si enkrat Porenje, to željo sem imel že mnogo let, in to iz treh razlogov: 1. Ker slovi po naravni lepoti, 2. Ker smo čuli in čitali, da je tu razvito versko življenje, 3. ker tu prebivajo naši rojaki,

Pa vendar ne vem, če bi bil kdaj videl to deželo — ker samo iz radovednosti hoditi po svetu, za to se mi zdi škoda časa in denarja; vest bi mi očitala, da oboje zapravljam, — ne vem pravim, če bi jo kdaj videl — bi me ne bil povabil preteklo poletje gospod kaplan Tensundern, ki je bival nekaj mesecev v Sloveniji. Kot nalašč — sem rekel — saj sem že večkrat želel videti te kraje; če imam pa iti z lepim in potrebnim opravilom, potem grem pa zares.

Da takoj povem: Ta kaplan Tensundern je res pravi oče tukajšnjih naših rojakov. Noben duhovnik ne more bolj skrbeti za svoje rojake, kakor ta skrbi za naše. Njim na ljubo se je naučil našega jezika, da z njimi po domače občuje, jim pisma piše, jim pridiguje, z njimi zboruje in jih spoveduje. Na njegovi spovednici je zapisano: Kaplan Tensundern za Slovenec. Pa tudi ljubi naše ljudi in našo domovino. In tudi pozna jo kakor jo ne pozna vsak Slovenec. Koliko pa vas je v Sloveniji, ki ste že bili v Sarajevu, v Beogradu in Novem Sadu? Za Novi Sad še mene poseka, ki skoro vsak kot iztaknem, a tega še nisem. Saj mnogi še Zagreba niste videli, Tensundern si je pa že vse to ogledal, slovensko zemljo pa vso. — Razen njega je še pet tukajšnjih duhovnikov, ki znajo slovensko: Köster, Hegenkötter, Hülsmann, Jenster in Sondermann. Vsekako lepo spričevalo zanje — pristno katoliško!

Če Slovci misli, da bi šel v daljne kraje, si pač predstavlja, velike težave, ki so združene s takim dolgim potom. V resnici pa to ni tako težko. Človek plača, se usede, in — iz-

stopi. To je vse. No, morda se je treba nekaterikrat presesti, kakor se je tudi meni zgodilo, a to se napravi brez posebne težave. — Brez vsake nevarnosti potovanje seveda ni, to je gotovo. Nedavno so mladega Reicha iz Nemčije v Ljubljano pripeljali v rakvi, kaj sem si mislil — če bi tudi mene!... No, mene bi ne vozili — kdo bo pa plačal — mar naj bi dali za maše in ubogim!

Na to mi je neki moder gospod, ko sem mu to bojazen izrazil, pošepnil na uho, naj si izvolim za svojega spremljevalca svetega Jožefa. ki da je njega dni svojo malo družinico prav srečno vodil v Egipt in nazaj do Nazareta. Za ta dober svet sem bil prav hvaležen. In res se mi zdi, da sem že dozdej parkrat čutil neko izredno varstvo. Dvakrat sem bil na tem, da bi bil vlak zamudil in bi ne bil mogel pravočasno priti — enkrat po nepravdnosti, drugič slučajno, šlo se je samo za dve sekundi — pa sem ga obakrat še vjel. Kdo more še reči, da me ni pravočasno podramil moj nebeški spremljevalec?

Potovanja samega ne bom opisoval. Bilo je dolgo in vendar ne dolgo. V torek zjutraj sem v Ljubljani vstopil, v sredo zvečer pa v Gladbecku izstopil. Seveda, šlo je kar skoz: dva dneva in eno noč.

Kaj sem opazil na potu? Odkrito povem. Kdor me pozna, ta dobro ve, da nisem prijatelj nepotrebne nemškutovanja. Kar je res je pa res in bi bilo neumno tajiti: Nemška kultura — naj je komu prav ali ne — mi je imponirala. Kolodvor v Monakovem je nekaj

ogromnega. Saj sem jih že precej videl, a takega še ne. Tudi Dunaj ga nima. Sploh kolodvor v Nemčiji pričajo o velikem prometu. Saj ima skoro vsak, kar sem jih jaz videl, to, kar ima na slovenski zemlji samo eden, na Jesenicah: stopnjice in hodnik pod zemljo. Potem pa mesto pri mestu in dimnik pri dimniku! Teh-le visokih dimnikov kakor tudi bank — naj so še tako živo pomalane — jaz nisem nič prijatelj in sem nedavno nekje zapisal, da so to pojavi »nove vere«, ki ji pravimo — materijalizem. A kaj hočeš, šmenta! Če dimnikov ni, pa kruha ni! Če doma ni dosti dimnikov, pa gredo ljudje za njimi — kakor so prišli tudi sem gori — dimniki vlečejo ljudi nase, žalibog vlečejo bolj ko cerkve...

Da so Nemci napredni narod, pravim, bi bilo neumno tajiti. Taka stvar pa posameznika kakor cel narod naphne, da začne sanjati o babilonskem stolpu, ki bi ga sezidal do neba. In kakor je v Babilonu Bog »stopil dol« in jim jezike zmešal, tako je tudi Nemcem zmešal račune. Gotovo je delo božje previdnosti, da je nemški narod ponižan.

Še to nameravam povedati, da odkar sem na Nemškem, sem gorastno obogaten in živim strašno potratno. Prvi izdatek, ki sem ga napravil v Nemčiji, je bil ta, da sem včeraj zjutraj plačal za belo kavo brez kruha štiristo milijard mark (!!) To smo nobel! — Tod če vi mislite, da Nemei pri teh cenah za kosilo in večerjo požirajo samo sline, — se motite! Nemci znajo.

stvom za preganjanje trehuhobola. Pač pa so sodrugi spravili vse na noge, naj bi organizacije intervenirale v korist odpuščene sirote Jerice. Po kostanj v žerjavico pa naj bi šla kot običajni vizitatorica Franciška Vode. Ta je seveda čisto pravilno napravila, ko je intervencijo v tem slučaju odklonila, češ, da to ne bi bilo v skladu z njeno odgovornostjo in zaupno službo. Kljub temu se je sestavila posebna deputacija, ki se je zglasila pri gospodu ravnatelju, češ, da tista mala cunjica, ki jo je imela odpuščena Jerica na trebuhu, še ne bi smela biti povod za odpust iz službe. Ko pa je deputacija iz ust ravnatelja doznala, da je imela ta cunjica obseg 2 metrov, je sama izprevidela, da je bilo postopanje ravnateljstva v zmislu predpisov. Nič pa to ni motilo socialnih demokratov v tobačni tovarni, da bi ne bili po oddelkih cel teden lagali, da je Jerica sedaj na Studencu, ker ji je žel odpust iz službe tako na možgane, da je zno-rela. Našuntali so nezavedne ljudi, da so Franciško Vodetovo lovili vsepovsod po tovarni in ji trobili na ušesa, da je ona moralno odgovorna za to, ker ni šla intervenirat k ravnatelju zanj, češ, da ima pri njem tak vpliv, da bi bila čisto sigurno uspela s svojo prošnjo, na podlagi česar bi bila odpuščena Jerica sprejeta nazaj v delo. Vse to seveda ne drži. Vodetova ima pri ravnatelju in pri vodstvu res precej vpliva. Pa ne kot Vodetova in ne kot Franciška, pač pa kot vizitatorica. In sicer tak vpliv, da bo ravnatelj odpustil na licu mesta vsakega tatu, kateremu bo Vodetova tatvino tudi dokazala, ker je bila za vizitatorico postavljena zato, da včasih pregleda take ljudi, ki se neobičajno odebele v času, ko niti ne jedo, niti ne pijo. Dejstvo je tudi, da odpuščena Jerica ni na Studencu, marveč je doma in preiščuje, kje bi se dobil kak posel. In tudi, če bi bila imenovana na Studencu, ni to nikaka stvar Vodetove. Ako je balaz ukradla pri polni pameti, je prav, da je iz tovarne odpuščena, ako pa je tatvino izvršila v blaznosti, naj se zato po-briga uradni zdravnik tobačne tovarne. Vodetova nadzira sumljive ljudi, bolnike pa vizitirajo zdravniki. Zakaj to navajamo? Zato, ker s takimi lažmi agitirajo danes v tobačni tovarni socialni demokrati. Njim je Vodetova trn v peti na eni strani zato, ker je poštena in ima čiste roke, na drugi strani pa zato, ker je zavedna krščanska delavka, prevzeta Krekovega duha. Mislimo, da je v interesu pokreta krščansko-socialnega delavstva, da zbere v svojih vrstah predvsem vse poštene elemente. Korupcioniste in tatove mirnim srcem prepustimo drugim. Zato tudi upamo, da krščansko socialno delavstvo v tobačni tovarni ne bo nasledilo niti socialnim demokratom, niti nezavednim, niti brezvestnim intrigantom. Položaj tobačnega delavstva v Ljubljani je bil dober in sijajen tedaj, ko je imelo krščansko socialno delavstvo v tovarni absoluten vpliv, zboljšal pa se bo zopet tedaj, ko bodo v krščansko socialnih vrstah zbrani vsi pošteni ljudje iz tobačne tovarne. Letos praznujemo 30letnico obstoja krščanskih delavskih organizacij, pri katerih bo tobačna tovarna sodelovala. Upamo, da bodo v njej vsi pošteni ljudje, manjkala pa tudi ne bo Vodetova.

Dnevne novice.

— **Nadškof dr. Bauer v Belgradu.** Te dni se mudi v Belgradu zagrebški nadškof dr. Ante Bauer.

— **Pogreb pokojnega g. župnika Češarka** se je vršil včeraj dopoldne na Brezovici ob silno obilni udeležbi ljudstva, ki je prihitelo od vseh strani, da izkaže pokojniku zadnjo čast. Domača farna cekev je bila mnogo premajhna, da bi mogla sprejeti vso nešteto množico. Obilna je bila udeležba tudi iz Ljubljane, kjer je blagi pokojnik užival v odličnih krogih visoko spoštovanje. Pogreba se je udeležilo tudi 35 rajnikovih, duhovnih sobratov, med njimi gg. kanoniki dr. Čekal, Nadrah in Šteska. Pogreb je vodil kanonik dr. Čekal, na grobu pa se je od pokojnika v ginljivih besedah poslovil g. dekan Zabret. — Osmina po ranjekom župniku Češarku se bo vršila v soboto 12. t. m. ob pol deveti uri. R. I. P.

— **III redni občni zbor »Zveze slov. pevskih zborov«** se je vršil v nedeljo, dne 6. t. m. v prostorih »Glasbene matice« v Ljubljani. Zastopanih je bilo dvajset zborov. Občni zbor je vodil predsednik g. Matej Hubad. Na zbor so došli tudi delegat Zveze srbskih pevskih zborov (64 pevskih društev) Mrbojlovič iz Belgrada, zastopnik Zveze hrvaških pevskih društev R. Matz iz Zagreba, predsednik zagrebškega pev. društva »Lisinski« in zastopnik hrvaških pevskih društev, ki niso včlanjeni v zvezi. Občni zbor in popoldanski koncert je posetil tudi načelnik umetniškega oddelka v ministrstvu proročilo Risto Odavič. Iz tajnikovega poročila (Zorko Prelovec) posnemamo, da je pri Zvezi včlanjenih 36 pevskih društev. Delovanje društev ovira slabo gnotno stanje. Premalo je podpornikov, koncerti pa so skoro vsi deficitni. Koncertne prireditve otežuje državni veselični davek. V Ljubljani pa poleg tega še občinski veselični davek. Blagajnik (Dražil) je poročal o stanju Zvezine blagajne, katere čisti prihodek znaša 2419.46 Din. Na obnem zboru se je razpravljalo tudi o zvezi pevskih društev iz cele države. Naloga te zveze bi bila dati možnost medsebojnega spoznavanja slovenskih, hrvaških in srbskih pesmi in pospe-

ševanje pevske kulture. Hrvatski zastopnik je podal izjavo, da zaenkrat hrvaška zveza iz političnih razlogov ne pristopi k skupni zvezi. Ostali zastopniki so bili mnenja, da ustanovitve skupne zveze nima zveze s političnimi tendencami in je ustanovitev take zveze popolnoma tehničen problem. Nato so bila pravila soglasno sprejeta. Nato je bil izvoljen odbor Zveze slovenskih pevskih društev s svojim dosedanjim predsednikom g. M. Hubadom. Odbor ima začasno voditi funkcijo »Zveze jugoslovanskih pevskih društev«, katere sedež je po pravilih v Zagrebu.

— **Smrtna kosa.** V Kranjski gori je umrl na tiho nedeljo jutraj doma pri svojih starših akademik g. Jože Pečar. Študiral je šumarstvo v Zagrebu in Ljubljani. Zavratna jetika je pretrgala nit njegovega mladega in nadejpolnega življenja. Pogreb bo 8. aprila popoldne. Bil je priden, blag in miren mladenič. Večno veselje njegovi duši, staršem pa naše iskreno sožalje!

— **Pomladni izprehod v ljubljansko okolico.** Ljubljana slovi po svoji lepi okolici. Tja se zatekajo ljubljanci, utrujeni od svojega dela in mestnega hrupa in prahu. Dunajska cesta te povede na prijazno Posavje. Če te zanese korak proti Posavju, ne pozabi si ogledati ob Dunajski cesti neke zanimivosti. Ko si prišel od sv. Krištofa do artilerijske vojašnice, pogled na levo. Tam opaziš pod Dunajsko cesto veliko prostorno jamo; ta prostor ima na prvi pogled podobo štirikotnika. Kmalu lahko opaziš, da je imela človeška roka že veliko posla na tem prostoru. — Ta prostor je — stadion, velikansko in velikopotezno delo. Stadion gradi celo slov. kat. ljudstvo, v prvi vrsti nesebično in požrtvovalno orlovsko navdušenje. Tudi ti si poklican, da sodeluješ pri zgradbi tega najlepšega slovenskega spomenika. Vsak najmanjši dar v denarju ali blagu je kamen do končne izvršitve.

— **Novi sanitetski inspektorji.** Za sanitetska inspektorja sta imenovana dr. Vladimir Katičič v Ljubljani, dr. Josip Lochert v Zagrebu.

— **Usposobljenostni izpiti za učiteljstvo meščanskih šol.** Po odredbi prosvetnega ministrstva se vrše usposobljenostni izpiti za učiteljstvo meščanskih šol pred izpitno komisijo tega ministrstva v dneh 26., 27. in 28. maja t. l.

— **»Heimat«.** Novosadski »D. Volksblatt« poroča, da začne novi tednik »Heimat« — Dom izhajati prihodnjo nedeljo.

— **Reaktiviran** je okrajni ekonom za višnjegorski okraj g. Franc Jereb.

— **Nov semenj.** — No Veliki Slevici pri Vel. Laščah bo na belo soboto, 26. aprila prvi letni semenj za kramo, živino in konje. Velika Slevica je oddaljena od Vel. Lašč tri kilometre, leži na lepem hribčku ter je znana po celi Sloveniji po prelepi Stritarjevi pesmi »Turki na Slevici«.

— **Reklamni lepaki in vinjete IV. ljubljanskega velikega sejma.** Kakor zadnja tri leta, tako je ministrstvo tudi letos dovolilo, da sme urad za prireditelje IV. ljubljanskega velikega sejma razobesiti ali nabiti reklamne lepake za IV. ljubljanski veliki sejem po vseh prostorih poštinih uradov in da sme tudi letos prilepljati vinjete IV. ljubljanskega velikega sejma na vsakovrstne poštno pošiljke.

— **Koliko je vredno Belje?** Vrednost znane veleposestva je razvidna deloma tudi iz višine vsot, ki so jo pri zadnji oddaji tega veleposestva v zakup ponudili posamezni ponudniki. Tako je n. pr. ponudila somborska družba »Agraria« kot najemnino za prvih 10 let 35.500.000 Din, za nadaljnjih pet let 40 milijonov 500 tisoč Din, za nadaljnjih pet let 50 milijonov, 500 tisoč Din, potem pa za vsakih nadaljnjih pet let po 55 in pol, 60 in pol, 65 in pol, 70 in pol in 75 in pol milijona Din na podlagi dinarskega tečaja v Curihu 7.10. Poleg tega še letno: 120.000 kg krušne moke, 120.000 kg koruzne moke, 24.000 kg sladkorja in 12.000 kg masti. — Zveza konzumnih društev državnih uradnikov pa je ponudila državi za prvih 10 let 28 odstotkov dobička, za nadaljnjih 10 let 30 odstotkov, za tretje desetletje 40 odstotkov in za zadnjih 20 let po 50 odstotkov. Ali pa v denarju: Za prvih deset let 1 milijon dinarjev v zlatu, za naslednjih 10 let 1 in pol milijona zlatih dinarjev, za tretje desetletje 2 milijona dinarjev v zlatu in za zadnjih 20 let 2 in pol milijona dinarjev v zlatu.

— **Avtomobilna poštna zveza Brežice—Novo mesto.** Dodatno k zadnjemu tozadevemu dopisu se nam poroča: Državni poštini avtomobil, ki je začel voziti 7. aprila t. l., odhaja iz Brežic ob sedmih in prihaja v Novo mesto ob devetih 30 minut. Iz Novega mesta pa odhaja ob 15. uri 45 minut ter prihaja v Brežice ob 18. uri 15 minut.

— **Dostavnina in obvestnina pri paketih državnih uradov.** Za pakete, ki jih pošiljajo državni uradi na državne urade, ni plačati ne obvestnine, ne dostavnine. Za pakete, ki jih pošiljajo državni uradi na privatne osebe ter za pakete, katere pošiljajo privatne osebe na državne urade, se pa plača dostavnina in obvestnina tako kakor za vsak drug paket.

— **Blagovni vzorci** se ne smejo pošiljati proti povzetju. Ker je naziranje, ali se sme blagovni vzorec poslati proti povzetju ali ne različno, je ministrstvo z odlokom št. 13.842 z dne 29. februarja razsodilo, da se pošiljke, katere so obremenjene s povzetjem, nemorejo smatrati za blagovne vzorce, ker blagovni vzorci ne smejo imeti prodajne cene. Polem-takem smejo biti vse druge pisemske pošiljke

in paketi obremenjeni s povzetjem, le blagovni vzorci ne.

— **Poštni promet z Zomboljo in Staro Bebo.** Poštno ravnateljstvo je sporočilo 5. aprila vsem poštam v Sloveniji, da sta se Zombolja in Staro Beba (Stari Bib) spojila z Romunijo in da veljajo za nju tisti poštni predpisi, ki so v veljavi za inozemski poštni promet. Tako se morajo n. pr. pakete pošiljke za Zomboljo izročiti najprej carinskemu uradu v pregled in šele potem se smejo oddati poštam v odpravo.

— **Razširjeno uradovanje nekaterih hrnogorskih poš.** S 15. dnem m. m. so razširili svoje pisemsko uradovanje z nakazniškim in paketnim prometom naslednje pošte: Boljanici, Bojan, Velimlje, Viluse, Vladimir, Grahovo, Gorunsko, Gusinje, Zaljak, Lozna, M. Morača, Mojhovac, Ostrog, Ostros, Plav, Plavnica, Rožaj, Turi, Cevo, L. Rijeka, Suhoviči, Savnik in Istok.

— **Selska služba pri poštne uradu v Vinici pri Ormožu.** S 1. aprilom t. l. je pričel poštni sel v Vinici dostavljati v le-te kraje: I. okraj: Ogulin, Perudine, Hrast, Stara Lipa, Stara Lipa šola, Nova Lipa, Drežnik in Drenovci. II. okraj: Podklanci, Golek pri Vinici, Sečje Selo, Učakovci, Kovačji grad in Vukovice. V prvem okraju dostavlja ob pondeljkih, središčih in petkih, a v drugem ob torekkih, četrtekkih in sobotah.

— **Iz tujih držav došli paketi, ki so naslovljeni na siromašne stranke.** Siromašni ljudje, ki dobe kakor darilo iz inozemstva pošiljke z obrabljenimi stvarmi, n. pr. s ponosno obleko, si morajo, čim prej mejo obvestiti, da je pošiljka prispela, preskrbeti potrdilo občinske ali politične oblasti, s katerim dokažejo, da so siromašni ter ga s prošnjo in pošiljateljnim originalnim pismom vred, iz katerega se vidi, da se pošiljajo stvari v darilo, izročiti carinarnici v odločitev. Namesto pošiljateljevega izvirnega pisma se lahko predlože dopisi občinskih in drugih oblasti države, iz katere se pošiljajo te stvari, kakor tudi naših konzularnih uradov dotične države; v teh dopisih mora biti označeno, da se pošiljajo predmeti v dar.

— **Ponerbe na kolodvorski pošti v Belgradu.** V Belgradu so zaprli Rusa Ivana Sičova in Bazilija Mihajlova ter Miloša Prenđića, ker so kot uradniki na tamkajšnji kolodvorski pošti odpirali pisma in kradli iz njih denar. Gre za znatne vsote.

— **Kavarne in gostilne v Jugoslaviji.** Glasom uradne statistike je tačas v Jugoslaviji 194.000 gostiln in kavnar, po ena torej na vsakih 60 oseb.

— **Beznice v Sarajevu.** Sarajevska policija je začela strogo nastopati proti beznicam, ki so gnezda nenravnosti. Par takih lokalov je že zaprla. Javnost soglasno odobrava ta nastop policije.

— **Aretacija vlomilcev v davčni urad v Šibeniku.** Oblastem se je posrečilo dobiti v roke zlikovce, ki so minule dni izvršili vlom v šibeniški davčni urad. To so: Albert Besednjak iz Trsta, trgovski pomočnik, zadnji čas brez posla, stanujoč v Ljubljani; Mate Velegrajac, sluga davčnega urada v Šibeniku; potem neki Riaviz in Celentano.

Prekmurje.

Turnišče. Iz slovenskega Štajerja k nam prestavljeni g. kaplan Fr. Ostrž, ki si je v kratkem času svojega tukajšnjega službovanja pridobil največje zaupanje med prekmurskim prebivalstvom, je zaprosil za daljši dopust vsled bolezni. To je bil prvi duhovnik, ki je pod novim našim slovenskim škofom g. dr. Karlinom bil poslan iz Slovenije v Prekmurje. Da bi ta velika župnija ne ostala brez kaplana, prestavljen je tja g. Anton Rantaša, dosedaj kaplan v Selnici ob Dravi.

Premovanje plemenskih bikov se vrši v Prekmurju od 5. do 24. t. m. Znano je, da ima v naši državi Prekmurje najlepše bike, ker se prebivalstvo intenzivno peča z živinorejo.

Rakičanska grofica umrla. Dne 1. aprila t. l. so pokopali v Wartebugu na Gornjem Avstrijskem grofico Georgino St. Julien, roj. Batthyany, lastnico veleposestva in gradu Rakičan pri Murski Soboti. Umrla je na otrpnjenju srca v 66. letu starosti. Posestva prevzame sin grof Albert St. Julien, ki pa tudi v Gor. Avstriji poseduje veliko veleposestvo. Kakor znano, namerala naša država veleposestvo Rakičan eksproprijirati v svrhu za Prekmurje prepotrebne kmetijske šole. Mislimo, da sedaj ne bo več toliko pomislekov, ker preje so nekateri krogi hoteli očuvati stari vdovi njeno stanovanje, dočim naslednik ni najmanj vezan na to posestvo, ker je drugače zelo imovit. Samoumevno, da se mora posestvo oceniti in plačati lastniku.

Na Ogrskem je pred kratkim umrl bivši dolgoletni dolnjelendavski občinski notar Oto Grašanovič. V Dolnji Lendavi je posedoval vinograd in hišo, v kateri je bil rojen najznamenitejši ogrski kipar Zala. Ker je bil zapleten v neko špijonsko afero in je sedel dolge mesece v zaporih v Vraždinu in Mariboru, je prodal svoje premoženje tukaj ter se preselil na Ogrsko, kjer je podlegel sušici. Kakor znano, so vsi obtoženci te špijonske afere, katero je inscenirala vojaška oblast, bili pred 2 leto-

ma pred okrožnim sodiščem v Mariboru oproščeni. Tudi eden glavnih obdolžencev iz te afere, nadšumar Jurij Vermeš, ki se je istotako izselil na Ogrsko, je že tam umrl.

Dramtični odsek v Dol. Lendavi je preteklo soboto 5. t. m. priredil v veliki dvorani hotela »Krone« igrano »Cigani«. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili, posebno pa je ugajal g. Boc v vlogi »Janičarja«. Največje zasluge za dober uspeh te igre si je pridobil režiser g. učitelj Birska. Med odmori je sviral domači orkester. Predstava je bila zelo dobro posečena od strani domačega prebivalstva, kakor tudi od strani uradništva, častnikov in slov. intelligence.

Meroizkusni urad v Dol. Lendavi celo Prekmurje zelo pogreša. Pod mažarsko vlado je obstojal tak urad v Dol. Lendavi. Prosimo g. vel. župana, da se na pristojnih mestih zavzame za ustanovitev tega prepotrebne urada, ker vsi zraven spadajoči predmeti se še morajo neke nahajati. Da se še dosedaj tega ni storilo, je vsekakor pripisovati nemarnosti lendavske občine in okrajnega glavarstva. Sodijo že deset let niso preizkušeni, mnogo nove posode sploh ne merjene. Dolnja Lendava in okolica ima dobro razvito vinogradništvo ter bi se tej želji že moralo ustreči.

Štajerske novice.

— **Županski tečaji na Štajerskem in v Prekmurju.** Na Štajerskem s Prekmurjem je priredila županska zveza tekom meseca marca šest županskih tečajev. Na I. tečaju v Mariboru dne 2. marca je bilo 25 udeležencev. Predavali so g. komisar Makar o županskem poslovanju, g. dr. Podlesnik o zdravstvenih nalogah občine in g. podpolkovnik Jurkovič o vojaških zadevah. — II. tečaj v Ptuj dne 9. marca je posetilo čez 50 udeležencev. Tečaj je vodil g. vladni komisar okrajnega zastopa M. Brenčič. G. dr. Megušar je predaval o lastnem in prenešenem delokrogu občine, g. dr. Zavodlal o občinskem gospodarstvu in g. podpolkovnik Jurkovič o vojaškem zakonu. Na tem tečaju se je izreкла želja, da se potom merodajnih činiteljev izposluje, da županom ne bi trebalo ob poklicu rekrutov voditi istih k vojnemu okrogu, ker za to v Sloveniji in Hrvatski ni potrebe. — III. tečaj v Celju, dne 16. marca se je vršil ob lepi udeležbi županov, in občinskih odbornikov iz vseh vabljenih okrajev, zlasti številno je bil zastopan laški okraj. G. kapetan Juvanc je v lahko umljiv obliki obrazložil najvažnejša določila vojaškega zakona. Sledilo je predavanje g. okrajnega komisarja dr. Antona Farčnika o nalogah, ki spadajo v lastni delokrog občine. Kot tretji je predaval g. okrajni komisar dr. Lev Brunčko o gospodarskih nalogah občine. — IV. tečaja v Ljutomeru dne 23. marca se je udeležilo 54 občinskih funkcionarjev. Govorili so g. okrajni glavar dr. Hubad, g. okrajni komisar dr. Mlinar in g. podpolkovnik Jurkovič. — Najslajnejše pa je uspel V. tečaj v Murski Soboti. Udeležba je bila zares veličastna, nad 120 županov in občinskih odbornikov. Po vojaškem referatu je predaval gospod okrajni glavar Lipovšek, redno naglašajoč in vpoštevajoč posebne tamkajšnje razmere. G. dr. Bratina je prepletel svoje predavanje s praktičnimi zgledi. V mnogih zadevah se je razvila živahna diskusija. — Na VI. županskem tečaju v Kozjem je bilo 30 udeležencev. G. dr. Vidmar je v triurnem govoru poljudno razložil avtonomne pravice in dolžnosti občine. Na več krajih so izrekli udeleženci željo, da priredi županska zveza v bodoče še več takih tečajev, kateri pa bi naj trajali cel dan. Upamo, da so ti tečaji v živo zadeli svoj namen: koristili bodo oblastem in uradom, največ haska bodo pa od njih imele občine.

— **Duhovniške vesti.** Za nadznika lavantinskih Marijinih družb je imenovan stolni kanonik g. Franc Časl. — Župnika sta postala Franc Toplak v Pišecah in Jakob Rolan v Razborju. — Prestavljeni so gg. kaplani: Janez Kotnik iz Galicije v Selnico, Franc Vavpotič iz Ormoža v Marenberg, Franc Rampre iz Kamnice v Ormož.

— **Mariborsko gledališče** pripravlja noviteto. Uprizorilo bo Sofoklejev kralja Oidipa v lepem Sovretovem prevodu. Ravnatelj Bratina si prizadeva, da bi bila predstava dobra.

— **Redka in zanimiva prireditve.** V petek zvečer se je vršila v slavnostni dvorani mariborskega moškega učiteljskega zgodovinskega beseda, ki je nekoč imela odločilno vlogo v preporodilnem gibanju mariborskih Slovencev. — Glavna zasluga za ponovitev te zgodovinske prireditve gre g. profesorju H. Družovcu, ki je Besedo aranžiral pod okriljem »Zgodovinskega društva«. Prireditve je bila nad vse zanimiva. Udeležilo se je veliko število odličnih Slovencev, med njimi tudi g. škof Karlin. — Ljubljanski »Klub mladih« priredi v Mariboru umetniško razstavo, ki bo otvorjena v nedeljo, dne 13. aprila.

— **Pazar na žeparje!** V vlak, ki vozi ob 21.12 po noči iz Poljčan proti Mariboru, je dne 2. aprila vstopil tudi nek gospod. Potnikov ni bilo veliko. Tam, kjer je ta gospod vstopil, so se gnetli ob stopnicah kak štiri moški, kakor bi eni hoteli vstopiti, drugi pa izstopiti. Delali so se pijane in se prerivali. Na hodniku je bilo temno. Sam konduktar jih je opominjal,

naj grede ven ali noter. Ko gre gospod po stopnicah gor, ga eden moških v tem maskiranem trušču kakor po naključju udari močno po nosu, tako da gospod zmerzo protestira. Potem gre mimo njih iskati si prostora. Eden moških je ob odhajajočem vlaku še hitro izstopil. — Gospod pa je še le v Ptuj opazil, da mu manjka listnica s 500 Din. Postal je torej žrtev žeparske bande.

Š Tatova smola. Mizarski pomočnik Karol Majer je v Novi Gradiški okradel svojega mojstra ter hotel z ukradenimi dragocenostmi pobegniti iz naše države v Nemčijo, kamor je pristojen. Ob priliki tujske kontrole ga je pa zasačila mariborska policija v nekem hotelu in mesto v Nemčijo se je moral preseliti v — luknjo.

IZ PTUJA.

Umrila je dne 30. marca gospa Lujiza Čuček, rojena Zajc, vdova po znanem odvetniku dr. Čučku, v 82 letu svoje starosti. Pogreb se je vršil dne 1. aprila ob pol 6 popoldne na mestno pokopališče. Pokojnica je bila mati gospe Lujize Jurtelove, odvetnikove soproge in gospe Ade Kočvar-Kondenheim. — Na Bregu je umrla gospa Weisenhof, mati gospe Sima, v 80 letu. Pogreb je bil dne 4. t. m. v Hajdini. Učiteljski pevski zbor je zapel pred hišo in na grobu lepi žalostinki.

Konservator dr. Stelè se je mudil v zadnjem času v Ptuj in stavil stavbeniku Deuggu, ki bo adaptiral dominikansko vojašnico za tovarno, predloge za ohranitev dragocenih umetniških spomenikov, ki se tam nahajajo.

Na katoliški shod v Brno!

Medtem ko se tiska knjiga o našem lanskem katoliškem shodu, je izšlo vabilo pripravljalnega odbora za katoliški shod v Brnu, ki bo gotovo še večji. Vršil se bo 15., 16. in 17. avgusta. Slovenci smo že izdavnaj v bratskih kulturnih stikih s Čehoslovaki. Predvsem naš lastni interes pa je, da stike z močnejšimi in bolj izkušenimi somišljeniki na severu pomnožimo in poživimo. Osebnosti stiki, medsebojni obiski večjih družb, izmenjava informacij, misli in literature s Čehoslovaki so naša potreba, narodna in verska, ker tudi naše svobodomiselnost vzdržuje vseobsežne in najintimnejše stike s to bratsko zemljo.

Katoliški shod v Brnu bo podal najbolj umljivo in nazorno sliko dela in boja za naša načela v bratski državi. Vse naše organizacije, vsi naši vodilni delavci in borci bodo mogli v Brnu mnogo profitirati za svoje potrebe in skleniti koristna osebna znanja. Tudi v eminentno državno korist služijo poglobljanja kulturnih zvez med sorodnimi organizacijami mednarodno zvezanih slovanskih držav.

Čehoslovaška, zlasti Moravska, pa je tudi pokrajinsko, prirodno lepa, zanimiva dežela. In pot tja vodi skozi najlepše gorske kraje sosedne Avstrije. Kdor gre toraj na katoliški shod v Brno, brez posebnih žrtev lahko združi prijetno s koristnim!

Ni čudno, če se že zdaj (na podlagi prvega poročila v Slovenju) mnogi poznavalci važnosti čehoslovaško-jugoslovanskih stikov živo zanimajo za to prireditve in se drugim, ki so preživeli v Brnu leta 1922. krasne orlovske dneve vzbujajo znova s spomini domotožje po Moravi, bratih in sestrah čehoslovaških! Umljivo je, da že željno čakajo točnejših informacij in — poziva na ta izlet v gostoljubno milo Brno.

Na prošnje interesentov sem se začel pečati s tem simpatičnim načrtom in morem sporočiti zaenkrat tole:

I. Potovanje Ljubljana, Maribor, Gradec, čez Semering, Dunaj, Břeclava v Brno, nazaj čez Dunaj, Bruck, Judenburg, Freze, Celovec, Jesenice v Ljubljano, odhod. v torek od 12. na 13. avgusta ponoči, dohod domov 19. v torek, bivanje na Dunaju 1, v Brnu 3 dni, 1 dan v okolici, vožnja 3. razreda, večinoma z brzovlakom, hrana in stan meščanski, bi stalo okrog 1200 Din (všet znižan vizum čsl. in avstrijski, vpoštene možnosti olajšav za organizirane izlete pod enotnim vodstvom).

II. Potovanje Ljubljana, Gradec, Dunaj (1 dan), Brno (3 dni, 1 dan okolica), Praga, Plzen, Budejovice, Linz, Salzburg, Gaštein, Ture, Beljak, Jesenice, Ljubljana, odhod kakor pod I., večinoma brzovlak 3. razr., dohod domov 23. avgusta, drugo kakor pod I., bi stalo okoli 2000 Din.

Potni list si oskrbi vsakdo sam, viza pa vodstva. Cene so izkalkulirane po današnji valuti. Hrana in stan deloma v hotelih, deloma privatno ali v zavodih. Vodstvo bi se trudilo 3 mesece za razne olajšave in ugodnosti, kar bi navedeni vsoti morda še znižalo za 10 do 15 odstotkov.

Definitivni poziv, cena in objava načrta bo mogoča, ko se vsi zainteresirani glasijo s svojimi željami in predlogi. Zato prosim v njihovo korist, da se javijo (še neobvezno) do 15. aprila, kateri bi radi šli v Brno. Navedejo naj: naslov, I. ali II. načrt, posebne želje in predloge.

Tajništvo Prosvetne zveze.
(Jernej Hatner.)

Upamo, da se bo posrečilo ohraniti lepe spomenike.

Cerkev v Mašpergu pri Ptujski gori je premajhna in tudi razpokana. Zato nameravajo graditi novo. Kdaj se bo to izvršilo, še ni znano.

Delo v vinogradih je vsled dolge zime in mraza zaostalo. Zato sedaj vse hiti s prvo kopjo.

Primorske novice.

p Karikatura pravosodstva. Namesto odpuščenih ali premeščenih slovanskih sodnikov je italijanska vlada po slovanskih krajih namestila sodnike, ki ne poznajo niti besede slovenskega oziroma hrvatskega jezika. Za zgled, kako se godi na razpravah, bodi slučaj v Ajdovščini. Tu se je na preturi vršila razprava v neki civilni pravdi, pri kateri je nastopilo 15 prič. Vse te priče niso znale drugega jezika nego slovenskega. Stranki sta imeli vsaka svojega pravnega zastopnika, ki sta bila zmožna obeh jezikov. Sodnik je bil Tirolec, ki ni razumel niti besedice, kar so izpovedale priče. Posredoval je priprosti tolmač, ki svoji nalogi niti oddaleč ni bil kos. Tako sta razpravo vodila oba odvetnika, ki sta priče izpraševala in se nato pri prevajanju v italijanščino med seboj prepirala zaradi izrazov. Sodnik je sedel za mizo tih in nem. Tako je razprava trajala celih šest ur, namesto da bi se bila končala v največ dveh urah. Lepo pravosodstvo!

Gospodarstvo.

A. Cvenkel:

Odmevi planinskega dne v Kranju.

(Konec.)

IZKUŠNJE.

Silno važno je tudi vprašanje odkupa služnostnih pravic v naravi. Ker planin in pašne površine silno primanjkuje, ne pride menda odkup v gotovini nikjer v upoštevanje. Odkup v naravi pa je vedno jako koščljivo in težavno vprašanje. Ako planinci zahtevajo toliko in toliko zemlje, se jim z gozdarske strani vedno odgovarja, da naj izboljšajo prej odkazani del in šele potem zahtevajo več sveta za povečanje planine. To je vsekakor res, vendar moram takoj pripomniti, da rabi živina na prosti paši veliko več prostora kakor se navadno misli. Vse premalo se upošteva dejstvo, da se živina v planini prosto giblje. Le malo je planin, na katerih se živina po noči zapira v hleve, to pa le zato, ker se mora. Največkrat so v tem slučaju v planini sami ali neposredni bližini tako nevarni kraji in strmine, da se mora po dnevi skrbno na vsak rep paziti, da ne zaide v te nevarne kraje. Ker po noči tega ni mogoče, se mora živina zapirati v hlev. Take planine pa so slabe in ne odgovarjajo svojemu namenu. Naravno se živina samo sebi prepuščena pase zjutraj na vse zgodaj in še ob temi, po dnevi in v vročini potem počiva v senci in prežvekuje, proti večeru in pozno v noč pa se zopet pase. Ako pa se živina zapira, ji to ob lepem vremenu le škoduje, ker se veliko bolj odpočije zunaj na prostem in se pase, kadar se ji poljubi po naravnem nagonu. Ker pa živina v planini prosto hodi in se giblje s svojo težo in parklji, oziroma kopiti, seveda tudi veliko pohodi in odriča, v mokrem in dežju seveda veliko več. Vsak korak pa gotovo kolikotoliško trave potepa ali vsaj zadržati travo v rasti za gotov čas. Pri trdi, krotki planinski travi je škoda manjša, toda čim večja je trava in mehkejša zemlja, tem več ruševine se pokvari in stepta. Ako je zemlja kamenita, pomešana v pravem razmerju s črno gorsko prstjo, ugaja za stalne pašnike kot so planine taka trda ruševina najbolj. Ilovnata globoka zemlja in mokroto zadržujoče kotline z mehko zemljo niso prava tla za pašnik. Ako priženete na taka, še tako izboljšana tla večje število živine na pašo, je kmalu vse pomandranjo, pašna stepta in ponesnažena od blata, napravijo se luknje in kotanje ter mine precej časa, dokler zopet na tem prostoru zraste kaj pašne. Pa tudi z odpadajočim živalskim blatom in sedelnico se za več časa, največkrat za celo pašno dobo izgubi veliko prostora za pašo. Drugo leto zraste seveda tem boljša pašna, za to pašno dobo pa ta prostor največkrat ne pride več v upoštevanje. Zato so mokre letine za planince vedno slabe in pašne tedaj najbolj primanjkuje, ker se je največ pohodi.

Naši planinci vedno tožijo, da imajo premajhne planine, da jih je treba povečati in to je v veliko slučajih tudi resnica. Ako s rosnjo v planini tudi kolobarimo, kar v mnogih planinah niti ni izpeljivo, vendar so večkrat opravljene zahteve starih izkušenih planincev, ki zahtevajo za svojo živino z ozirom na ravno rano navedene razloge po dolgotrajnih izkušnjah dovolj prostora, da se more živina tudi v slabih in mokrih letinah zadostno prehraniti.

To so nekatere bistvene izkušnje naših planincev, katere se mi je zdelo potrebno omeniti in pojasniti stališče našega planšarstva do gozdarstva in melioracij. Gozdarstvo so šteli in še štiti zanj ugodni zakoni — planšarstvo veliko premalo. Gozdarstvu pomaga narava sama in ga podpira mogoče še veliko bolj kot vse drugo. Saj so se vendar dobro zarastle planine, nekatere celo popolnoma, in vendar se

je vedno pasla na njih živina. Gozdi se širijo, število planin pa se manjša in krči vedno bolj. Gozd že po naravi sami planine izpodriva in jih zarašča. Pripoznamo, da je gozd treba čuvati in ga gojiti, posebno še v strmih gorskih legah. Toda kjer so prava dobra planinska tla, tam so planine dane nam od narave same in te je treba ohraniti, zboljšati in povečati kar največ mogoče. Gozdni zakon treba omiliti in ga prikrojiti današnjim razmeram. Le na ta način se bo razmerje med gozdarstvom in planšarstvom izboljšalo. Nisno nasprotniki gozdov in gozdarstva, zato naj bo tako tudi gozdarstvo nasproti planincem!

Vsaka planina ima svoje posebne razmere, ki so žal silno zamotane. Agrarna operacija in planinski odbori imajo važno, toda zelo težavno nalogo, da te posebne razmere premostijo in uredijo. Kolikor planin, toliko tudi različnih potreb. Vsak zaveden planinec pa ve, da dalje tako kakor dosedaj ne more iti več. Ako ne bomo napredovali, je naše planšarstvo obsojeno v počasno smrt.

Gorenjska prislovica: »eno živino v žep, drugo v planino« ne sme več veljati, če hočemo, da naša živinoreja ostane naš vir dohodkov, produkcija dobre planinske in plemenske živine. To pa bo le mogoče, ako naše planine zboljšamo, naše planšarstvo dvignemo.

INDUSTRIJSKO-OBRTNA RAZSTAVA, ZDRUŽENA S SPECIJALNO RAZSTAVO VAJENIŠKIH IZDELKOV V MARIBORU.

(Od 10. do 28. avgusta 1924.)

Vsled splošne zahteve in želje mariborskega obrtništva in obrtništva cele mariborske oblasti, se je sestavil konzorcij, kateri si je nadel nalogo prirediti letos meseca avgusta od 10. do 28. avgusta splošno razstavo industrijskih in obrtnih proizvodov, ter posebno razstavo vajeniških izdelkov. Na razstavo se pri-puste tudi inozemske trdnice s takimi predmeti, ki se sicer v naši državi izdelujejo, se pa iz kateregakoli vzroka razstave ne udeležijo. Zato je v interesu vsakega obrtnika in industrijca, da se razstave udeleži, kar stori letos tem lažje, ker se bodo cene prostorom znatno znižale od prejšnjih razstav. Vajenci bodo prosti vsakega plačila, ter se bodo njihova dela po objektivnih strokovniških ocenila ter nagradila, vrhutega pa dobe isti še krasno izdelano diplomu. Obrtnikom mojstrom polaga konzorcij razstave na srce, da vplivajo na svoje vajece ter jim prigovarjajo in pomagajo k udeležbi na razstavi, kajti čast vajece je tudi čast mojstra. Razstava vajeniških izdelkov naj ne bo izpodbuda k nadaljnjemu napredku vajece, marveč mora pokazati širšemu svetu kvaliteto našega obrtniškega naraščanja v Jugoslaviji, osobito pa v mariborski in ljubljanski oblasti v Sloveniji.

Ker so razni listi prinesli vesti, da se s prirejanjem razstav v Mariboru preneha, je neobhodno potrebno, da se nekoliko pojasni, kako je prišlo do zaključka zopetne prireditve. Mariborski obrtniki, ki so na zadnjih razstavah dosegli poleg velikih moralnih tudi lepe gmočne uspehe, so bili iznenadeni o vesti, da se razstave v Mariboru ukinejo, ter so zahtevali, da naj se z istimi nadaljuje. Posamezne strokovne obrtnice zadruge so bile torej prisiljene najti iz te zagate izhod in so vsled tega stvorile za enkrat konzorcij, ki bo razstavo financiral in bo skrbel, da čim preje skliče anketo industrijalcem in obrtnikom, ki bi bili voljni sodelovati v razstavnem odboru. Na tej anketi se izvoli predsedstvo in ostali razstavniki odbor. Glavni povod za zopetno prireditve razstave pa so bile številne prijave za udeležbo. (Do sedaj se je definitivno za razstavo pri-glasilo čez 70 obrtnikov in industrijalcem različnih strok) kot razstavljalci. Ker je v tem uspeh razstave že vnaprej zagotovljen, je konzorcij uverjen, da bo vsak, kdor je za razvoj in napredek naše industrije in obrti, to prireditve gmočno in moralno podpiral, ako dela drugače, dela pač proti interesu obrtnika in industrijca. Ta prireditve bo strogo nestranskarska, kjer ne bo nikdo svojih osebnih koristi iskal. dala bode le priliko našim industrijalcem in obrtnikom, da si pridobijo nove zveze, reklame in ugleda. Zato se bo skušalo pridobiti v odbor voljne delavce vseh strank in strok, ki bodo delali v prid domači obrti in industriji. V kratkem se bodo razposlali prospekti in prijavnice z razstavnim redom, kjer bodo navedeni vsi potrebni podatki in informacije glede udeležbe na razstavi.

* * *

g Zliti trg. Na novosadski produkti bori notirajo žitu sledeče cene: pšenica 322.50 — 325 Din, koruza 240 Din, pšenična moka št. 6 325 Din, št. 7 275 Din, št. 7 in pol 255 Din, otrobi 210 Din. — Tendence menja-joča. Promet je znašal 51 vagonov in sicer predvsem moka.

g Državne trošarine. V založbi Trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani je izšla te dni poljudna razprava o trošarinskih predpisih izpod peresa odličnega strokovnjaka gospoda Maksa Kostanjevca, višjega finančnega svetnika v Ljubljani. Gospodu pisatelju se je v polni meri posrečilo izpolniti težko nalogo, da v poljudni obliki nudi vsakomur pojasnilo v zamotanih trošarinskih predpisih, v katerih je orientacija tem težja, ker se postopoma izenaujejo. Posebno vrednost pa ima razprava v tem, da izbrpno pojasnjuje na eni strani pravice, na drugi strani pa dolžnosti, ki jih nalagajo strankam trošarinski predpisi. Knjiga, ki je za svoj obseg in eminentno važnost za gospo-

darske kroge jako po ceni — izvod velja 1q 10 Din, — se dobiva v vseh večjih knjigarnah ter pri založniku trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani dne 5. aprila 1924, ob 16. uri se je vršil v bančni dvorani Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani ob številni udeležbi delničarjev XXIV. redni občni zbor. Zastopanih je bilo nad 210.000 delnic, tedaj skoro dve tretjini delniške glavnice. Predsednik dr. Karl Triller je po kratkem pozdravu navzočih očr-tal splošni gospodarski položaj v naši državi, opozarjal na težko denarno oziroma kreditno krizo, v kateri se je nahajalo naše celokupno gospodarstvo in na kreditno politiko Narodne banke ter nje posledice, nakar je generalni ravnatelj Tykač poročal o bilančnem zaključku ter opozarjal zlasti na naraščanje bančnih poslov v l. 1923. v primeri z l. 1922. — Nato so se na predlog nadzorstva odobrili delničarjem predloženi računski zaključki, uprav-nemu svetu se je podelil absolutorij, upravne-mu svetu, ravnateljstvu in uradništvu banke pa je bila izrečena zahvala. — Občni zbor je nato sprejel predlog upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička za leto 1923. v znesku 8.210.756.14 Din ter poleg statutar-nih tantiem upravnemu svetu in nadzorstvu dolo-žil 4½ mil. Din za izplačilo dividende po 18 Din (lani 17 Din) na delnico, dodelil 2.409.228 Din kot dotacijo rezervam, 250.000 dinarjev kot dotacijo pokojninskemu fondu, dodelil 250.000 Din za izplačilo bilančne na-grade uradništvu ter sklenil, prenesti ostanek 111.458.14 Din na račun zgube in dobička za leto 1924. — Na občnem zboru so bili izvo-ljeni članom upravnega sveta gg. Makso An-tij, Vladimir Arko, Fran Bonač, dr. Fran Černe, Ivo Jelačin, dr. Alojzij Kokalj, Ivan Korenčan, Lad. Pečanka, Avgust Praprotnik, dr. Edo Šlajmer, dr. Karel Triller, Franc Woschnagg in Urban Zupanec. V nadzorstvo banke so bili izvoljeni gg. dr. Peter Defran-ceschi, Avgust Jenko, Bela Milič, Ciril Pirc in Anton Škof. Na občnem zboru sledeči seji upravnega sveta je bil izvoljen soglasno pred-sednikom dosedanj predsednik g. dr. Karl Triller, podpredsednikom pa poleg g. Alojzija Vodnika g. Avgusta Praprotnik.

g Produkcija tobaka. Po poročilih mono-polske uprave se ceni letošnja produkcija to-baka v Južni Srbiji na 18.000 ton.

g Vrednost dinarja. Povprečno je notiral dinar tekem meseca februarja (vse za 100 dinarjev) na curiški borzi 7.06 švic. frankov, na newyorški 1.24 dolarja, na dunajski 85.700 avstrijskih kron, na berlinski 5.35 zla-tih mark. Na londonski borzi je notiral dinar povprečno tekem februarja 351.64, kar po-meni, da je bil funt šterling vreden 351.64 dinarjev.

g Izkaz Narodne banke. Po izkazu Na-rodne banke z dne 31. marca letos je bilo v obtoku za 5 milijard 585.8 milijonov dinar-jev, kar pomeni napram prejšnjemu izkazu z dne 22. marca majhno zvišanje za 8.6 mili-jona dinarjev. Od 22. III. pa do 31. III. se je izdala metalna podloga za 10.4 milijona dinarjev na 439.5 milijonov dinarjev. — Da se obtok denarja stalno zmanjšuje, kažejo iz-kazi Narodne banke že od začetka oktobra lani sem koncem septembra lani je znašal obtek 5.928.5 milijonov dinarjev, koncem ok-tobra 5.880.8, koncem novembra 5.826.5, kon-cem decembra 5.790.2, koncem januarja letos 5.773.6, koncem februarja 5.677.2, koncem marca 5.585.8 milijonov dinarjev. Najbrže stremi finančno ministrstvo za tem, da dvigne vrednost dinarja, kar bi bilo za gotove go-spodarske kroge dobro, medtem ko bi morala biti edino pravilna politika obdržati dinar na stabilni višini.

g Državni dohodki iz trošarine in take. V mesecu februarju je imela država od trošarine dohodkov 38 milijonov 882.500 dinar-jev, od take pa 112 milijonov 116.800.75 di-narjev.

g Produkcija avtomobilov v Ameriki je znašala meseca marca letos 358.000 voz, kar pomeni, da se v Ameriki dnevno izdela preko 11.000 voz.

g Razstava živil v Amsterdamu. V Am-sterdamu se bo vršila od 11. do 28. septem-bra t. l. razstava živil. Razstave se smejo ude-ležiti tudi inozemski razstavljalci.

g Letina na Ogrskem bo zaradi dolge zime letos slaba, kvečjemu če se bo izbolj-šala do žetve kvaliteta.

g Nemške kapitalije v inozemstvu. Po statističnih podatkih imajo Nemci naloženih v inozemstvu 10 milijard svojih kapitalij, in sicer v severoameriški Uniji 35 odstotkov, v Angliji 25 odst., v Nizozemski 20 odst., v Švici 10 odst., potem pa v Avstriji in čehoslovaški.

g Produkcija premoga v Rusiji je znašala januarja meseca letos 61.6 milijonov pudov, februarja pa 61.4 milijonov pudov, februarja pa 61.4 milijonov (pud ima 16.38 kg). Pro-dukcija je dosegla 95 odstotkov predvidene višine.

BORZA.

Zagreb, 7. 4. Devize: Italija 3.5775—8.6075, London 351.0—354.0, Newyork 80.15—81.15, Pariz 4.7250—4.7750, Praga 2.4000—2.4390, Dunaj 0.1183—0.1158, Zürich 14.13—14.23, Amsterdam 29.85—30.15. — Valute: dolar 79.3750—80.3750.

Curih, 7. 4. Devize: Pešta 0.0080, Berlin 1.22, Italija 25.55, London 24.87, Newyork 573.0, Pariz 33.40, Praga 17.10, Dunaj 0.0081, Bukarešt 2.9750, Sofija 4.15, Beograd 7.10.

Ljubljanske novice.

Iz Statistični pregled oseb, ki iščejo stanovanja v Ljubljani. Stanovanjsko oblastvo l. stopnje v Ljubljani je začetkom tekočega leta pozvalo vse one stranke, ki iščejo stanovanja v Ljubljani, naj se prijavijo stanovanjskemu uradu potom dopisnice ter pošljejo vse za statistični pregled važne osebnosti in stvarne podatke imenovanemu uradu. V sledečem objavljamo rezultat te statistike, ki odgovarja stanju z dne 1. februarja 1924. V tem času je prijavilo v celem 829 oseb prošnje za stanovanja. Med temi je 415 državnih, samoupravnih in drugih javnih nameščenec s prvenstveno pravico do stanovanj v smislu čl. 14 stan. pravilnika ter 414 privatnih oseb brez prvenstvene pravice. Od 415 državnih itd. nameščenec je 80 rodbin z dvema, 113 rodbin s tremi, 100 rodbin s štirimi in 122 rodbin s petimi ali več družinskimi člani. Med 414 privatnimi osebami je 49 samostojnih podjetnikov, trgovcev, obrtnikov itd. ter 365 zasebnih uradnikov, nameščenec, delavcev itd. — Od 49 rodbin samostojnih podjetnikov, trgovcev, obrtnikov itd. je 12 rodbin z dvema, 15 rodbin s tremi, 7 rodbin s štirimi in 15 rodbin s 5 ali več rodbinskimi člani. — Od 365 rodbin zasebnih uradnikov in drugih zasebnih nameščenec, delavcev itd. je 105 rodbin z dvema, 118 s tremi, 67 s štirimi in 75 s petimi ali več rodbinskimi člani. — Stanovanjske razmere prosilcev so sledeče: V mesečnih sobah (brez kuhinje) stanuje 293 rodbin, v sobah s souporabo kuhinje 18, kot sostanovanci skupno z drugimi rodbinami 40, v sobah s štedilniki 43, v 1 sobi in kuhinji 130, v 2 sobah in kuhinji 37, v 3 sobah in kuhinji 11 rodbin, zadnjeimenovane tri kategorije žele spreminiti stanovanja vsled vlažnosti, teme, mraka in drugih nedostatkov. — V zasilnih stanovanjih stanuje 126 prosilcev, in sicer: 37 v železniških vagonih, v barakah 49, v drugih zasilnih bivališčih (šupah, kletih, podstrešjih) 40 rodbin. Izven Ljubljane (ki so službeno vezane na bivanje v mestu) stanuje 144 strank. Med temi vodi 101 dvojno gospodinjstvo, 43 pa jih iz drugih razlogov želi stanovanja v Ljubljani. — 137 strank ima iz zdravstvenih ozirov, 55 iz drugih vzrokov neprimerna stanovanja. 40 strankam so stanovanja odpovedana. — Iz gornjih podatkov je razvidno, da zadeva stanovanjska kriza v Ljubljani okroglo 3000 oseb ter da bi bilo, da se beda popolnoma odpravi, potrebno 700 do 800 stanovanj z 1, 2 in 3 sobami in pritliklinami.

Iz Promenadni koncerti v »Zvezdic«. Godba dravske div. oblasti priredi pri ugodnem vremenu vsako nedeljo ob enajstih v »Zvezdic« promenadni koncert. Če je godba na nedeljo službeno zaposlena, vrši se promenadni koncert že v četrtek prej in sicer ob 17.

Iz Deželni muzej bo začel z dnem 13. t. m. (cvetna nedelja) odprt za splošni poset vsako nedeljo od 10.—12. ure.

Iz Ustavljeno kazensko postopanje. Dne 15. marca smo na podlagi policijskega obvestila poročali, da je bil bivši bančni uradnik g. Milan Korenčan z Vrhnike radi raznih pregreškov aretiran. Sedaj se nam poroča, da je deželno sodišče v Ljubljani ustavilo proti njemu vsako kazensko postopanje, ker se je prepričalo, da je bila ovadba neutemeljena.

Iz Nedeljska služba na poštah. Poštno ravnanje nam poroča: Po členu 7 pravilnika za notranjo pošto službo, I. del, je ob nedeljah in praznikih omejena služba na poštah na dopoldanske ure. Ker pa so se zadnji čas v našem tisku čule pritožbe, da pošta Ljubljana 1 ob nedeljah in praznikih uredništvom ljubljanskih dnevnikov v popoldanskem času ne izdaja časopisov, je direkcija pošte in telegrafa izjemoma določila, da sme pošta Ljubljana 1 ob nedeljah in praznikih izročati med 18. in 19. uro v svojem pisemskem odpravniku došle liste uredništvom ljubljanskih dnevnikov in kavarnam. Uredništva in kavarne, ki se žele koristiti s to ugodnostjo, naj to sporoče neposredno predstojništvu pošte Ljubljana 1.

Iz slovanskega sveta.

— Izgon ekumenskih patriarhov. Srbski pravoslavni patriarh je prejel iz Carigrada brzojavko, po kateri namerava turška vlada po izgonu kalifa predložiti državni zbornici tudi zakonski načrt o izgonu vesoljnega patriarha, armenogregorianskega in jeruzalemskega patriarha. Vlada hoče odpraviti vse privilegije patriarhov in zapleniti vse premoženje in posestva pravoslavne cerkve. Srbski patriarh je zelo razburjen in hoče takoj odposlati svoje zapužnike v Moskvo k patriarhu Tihonu, da poizve o njegovem mnenju. Če ne bo stavila ruska cerkev določnega predloga, je mogoče, da se bo govorilo o novem vodstvu pravoslavne cerkve in o novem bivališču ekumenskega patriarha na pravoslavnem saboru, ki bo sklican letos v Nišu.

— Angleška knjiga v ruski cerkvi. Kapetan Francis Mac Callagh, kateri je že objavil pred kratkim zanimive spomine o svojih doživljajih v ječi moskovske Čeke, je izdal zdaj v Londonu novo knjigo o preganjanju ruske cerkve. Knjiga ima ime: The bolshevik persecution of Christianity Murray, 18 str. Pisatelj se je po prenehanju zaporu spet podal v Rusijo kot dopisnik londonskih listov. Večji

del njegove nove knjige govori o procesu škofa Cieplaka in drugih rimsko-katoliških duhovnikov, izmed katerih je bil ustreljen prelät Butkiewicz. Pisatelj si je osebno zapisal vse izjave obtožencev in stenografiral veliki govor drž. pravdnika Krilenka. Njegova knjiga nudi torej veliko poučnega gradiva o sedanjem stanju rimsko-katoliške duhovščine v Rusiji. Druga poglavja govorijo o preganjanju pravoslavne cerkve, zaplembi cerkvenih dragocenosti, usodi patriarha Tihona, načrtih »Žive cerkve« in dr.

— Rikov v Rimu. Predsednik sveta nar. komisarjev A. J. Rikov se baje nahaja po dolgem potovanju v Rimu, kjer bo ostal do konca svoje politične bolezni. Koliko časa bo ta trajala se ne ve. Na vsak način se še ne govori o »kratkem bolniškem dopustu«, kakor so pisala »Izvestija« od kraja.

— Zarota Trockega. Kakor poročajo »Izvestija« je pregnala sovj. vlada iz Kavkaza več gruzinskih pristašev Trockega. Na čelu te skupine sta stala osebna prijatelja Trockega Maharadbe in načelnik Čeke v Tibline Cincardre.

— Boljševiški militarizem. Novi vojni komisar Saveza Sovj. Republike Frunsee je izjavil dopisovalcu »Pravda«, da je bila vlada primorana podaljšati rok obvezne vojne službe od enega leta in pol na dve leti, ker je armada preveč trpela vsled številnega dezeriranja vojakov. V najboljši bodočnosti, ko postane prebivalstvo Rusije vsaj malo bolj kulturno, se bomo lahko vrnil nazaj k enemu letu in pol ali celo samo enemu letu obvezne službe.

— Rajši glad kakor delo. Mestna uprava v Olomucu je dovolila za nezaposlene 50.000 čK. Pri tem je župan razglasil, da ta znesek ne bodo razdelili kakor miloščino, ampak da bodo nezaposleni manjše se delali v mestnih opekarnicah. Ko so nezaposleni čuli, da prejme slednji 500 čK za delo v mestnem podjetju, se ni za delo od vseh sto prijavil niti en delavec. — Pač žalostna slika današnjih dni. Človek je ustvarjen za delo, kdor pa ne dela, naj tudi ne je. Olomuški župan seveda ni razdelil podpore med nezaposlene delavce, ki rajši še nadalje stradajo kakor delajo za razmeroma dobro mezdo.

— Velik dobiček češke centrale za mast. Te dni so likvidirali na Češkem enega zadnjih ostankov vojne in prve povojne dobe, tako-zvano centralo za mast. Likvidacija je izkazala, da je napravila centrala čistega dobička 243 milijonov čeških kron, ki jih bo dobila češka državna blagajna. Centrala za mast je bila torej zares mastna. Če bi bili imeli v Belgradu tako centralo, bi se bila mast že zdavnaj prijelja kakšnih prstov.

Po svetu.

— Spominska plošča msgr. dr. Grausu. V krstni kapeli cerkve Srca Jezusovega v Gradcu so 6. t. m. slovesno odkrili spominsko ploščo velikemu ljubitelju in strokovnjaku umetnosti msgr. dr. Johannu Grausu, ki mu gre največja zasluga tudi na zgradbi navedene cerkve same.

— Vprašanje vivisekcije. Angleška zbornica lordov je odbila zakonski načrt, kateri bi prepovedal vivisekcijo psov. Lord Curzon je izjavil, da so doprinesli poizkusi na pse v teku zadnjih let dragocena zdravila za različne bolezni, predvsem za sladkorno ter angleško. Učenjaki so prišli v zadrego in bi bil ogrožen napredek znanosti, če bi se zavzela postava bolj za pse nego za trepeče ljudi.

— Vrednost premoženja vseh državljanov Zedinjenih držav cenijo po cenitvi od 31. septembra 1923 na 320 milijonov dolarjev. Polovica tega premoženja odpade na nepremičnine. Na vsakega prebivalca pride 2913 dolarjev. Vrednost poljedelskih strojev so cenili na 2805 milijard dolarjev, stroje v tovarnah na 15 milijard, železnice na 19 milijard, kovano in pekovano zlato in srebro na 4 milijarde, avtomobile pa 4 in pol milijarde dolarjev.

— Zavrnjen veleposlanik. Za svojega zastopnika v Belgiji je imenovala italijanska vlada doseadanega svojega zastopnika na Dunaju Orsini-Baronija. Ta je zastopal italijansko vlado na Dunaju 3 leta. Belgijska vlada pa ga je odklonila, češ da je njegova soproga rojena Nemka, koje brat se je v svetovni vojni boril proti Belgiji. Vsled odklonitve belgijske vlade je prosil Orsini-Baroni za svojo upokožitev, ki mu je bila takoj dovoljena.

— Nov mikroskop. Iz Jene, kjer se nahajajo svetovnoznane optične delavnice tvrd-ke Zeiss, poročajo, da je profesor Siedentopf sestavil mikroskop, ki omogoča 25 tisočkratno povečavo.

— Angleške jubilejske marke. V Angliji pripravljajo za to leto veliko svetovno razstavo. Tem povodom bo angleška poštna uprava izdala posebne jubilejske marke.

— Jezuiti na Norveškem. Norveška vlada namerava upostaviti popolno versko svobodo. Sicer je bilo katoliškim redovom že od l. 1897. dovoljeno, da se naseljujejo na Norveškem, a praktičnih posledic to ni imelo. Sedaj namerava jezuiti obnoviti stari samostan v Ulstenu ter bo to prvi samostan na Norveškem v novi dobi.

— Predor skozi Mont-Blanc. Za ustvaritev železniške zveze med Italijo in Francijo so se vršila med obema državama že dolgo let pogajanja in to pomlad bodo končno pričeli z gradnjo 17 km dolgega predora, ki bo vezal francosko Chamonijsko dolino z italijansko Aosta-pokrajino. In sicer bodo prodirali v no-

tranost gorek mas Mont Blanca z beh strani. Glavni predor se bo pričel v višini 1100 metrov nad morsk gladino v bližini Chamonijskega jezera pod snežnikom Bosson in bo končal med mestoma Aosto in Courmayeur. Za železniški promet določeni predor bo imel dva ločena hodnika, med tem ko bodo zgradili za manjši promet v prvi vrsti za tovrne vlake, še šest manjših predorov.

— Med plesalec. V Nizzi je 20 letni poklicni plesalec Vincenc Sarello iz ljubosumnosti ustrelil slovito angleško plesalko 22 let staro Mai Vivian-Smith. V splošni zmedli se je Sarelliju posrečilo uiti.

— Brzjavljanje hitreje od stenografije. Iz Štokholma poročajo listom: Poročnik Thorenblad je izumil novo metodo za naglo telegrafiranje. Kakor poročajo listi, bo po tej novi metodi mogoče brzjavno poslati v eni minuti nič manj ko 400 besed. Ako se bo omenjena metoda obnesla, bo imela vsekakor velikanski pomen za telegrafijo.

Zanimivosti.

POZNAVATELJ SLOVSTVA.

Avtomobil se je peljal skozi mestce in je bil slabo razsvetljen. Policist ga je ustavil; pet oseb je bilo v avtomobilu.

»Kako se pišete?«

»Podlogar, Vidmar, Mahkovec, Vernik, Krmeč.«

Policist je začel sumiti; prenavadna so se mu zdela ta imena.

»Nikar se ne norčujte iz mene, prava važna imena hočem.«

Družba je takoj vedela, kako je, in so se predstavili:

»Maksim Gorkij, I. Wolfgang Goethe, Rabindranat Tagore, William Shakespeare, Lopez de Vega.«

»No, vidite, zakaj mi pa niste takoj povedali pravih imen?«

PIJANE RIBE.

Zadnjič enkrat so nalovili v okolici slovega slapa v Niagara v Ameriki vse polno rib, ki so bile ohromele in so kazale znake težkega alkoholnega zastrupljenja. Preiskovali so in so prišli na to, da je vsa voda okoli slapa alkoholizirana. Slap je ravno na meji med Kanado in Zedinjenimi državami; čez to mejo se v vsej razsežnosti 5000 kilometrov vrši največja hitolapstva, kar jih zgodovina pozna. Z alkoholom namreč. Uradniki na meji ob slapu so zaplenili na tisoče litrov žganja in so ga zlili v vodo. Ribe so se z živinsko strastjo vrgle na vabljivi strup in so uživanje poplačale s prezgodnjo smrtjo.

ZANIMIVE VALUTE.

Navadno prevladuje mnenje, da je najsolidnejša valuta dandanes dolar. Napram dolarju je angleški funt nokaj nižji v svoji vrednosti in tudi švicarski frank je za 10 procentov proti dolarju zgubil na vrednosti. Francoški frank preživlja težko krizo. Laška lira ima komaj eno četrtino svoje predvojne vrednosti. Znatno padli so v najnovejšem času španski peso in švedske in norveške krone. Jako visokovreden pa je estonski, letski in litvanski denar. Letski »lat« spada med najčvrstejše valute in deviza Riga notira pol procenta nad dolarsko pariteto, deviza Kovno oziroma 1 »lite« pa je neizpremenjeno enak 10 dolarjem. Popolnoma stalen je tudi ruski »červonec«, ki je že skoro popolnoma izpodrinil znane sovjetske rublje.

Naznanila.

X. redni delavski večer se vrši nocoj ob osmih v dvorani Rokodelskega doma. Predava tov. akademik Aleš Stanovnik.

Franciškanška prosveta v Ljubljani priredi danes zanimivo skioptično predavanje o »Bosni in Hercegovini«. Predava dober poznavatelj teh dežel zato bo predavanje interesantno.

Občni zbor Muzejskega društva za Slovenijo se vrši dne 28. aprila t. l. ob 17. uri v prostorih deželnega muzeja z običajnim dnevnim redom.

Krekova prosveta. Zveza uradnic in trgov. nastavljenk vjudno vabi vse svoje članice in tudi druge k zanimivemu predavanju, ki bo danes ob pol osmih zvečer. Predava g. prof. dr. Šarabon. Prosimo polnoštevilne in točne udeležbe. — Predsednica.

Turist. klub »Skala«. V torek ob 8 zvečer sestanek v Narodni kavarni. Zadeva važna za vse članstvo, redno in podporno. — Odbor.

Narodno gledišče.

DRAMA.

(Začetek ob 8. uri zvečer.)

Torek, 8. aprila: »OTHELLO«. Red E.

Sreda, 9. aprila: »CEZAR IN KLEOPATRA«. Red B.

Četrtek, 10. aprila: Zaprto.

Petek, 11. aprila: »KAMELA SKOZI UHO ŠIVANKE«. Red B.

Sobota, 12. aprila: »ANA KARENINA«. Izv.

Nedelja, 13. aprila: »ANA KARENINA«. Izv.

Ponedeljek, 14. aprila: Zaprto.

OPERA.

(Začetek ob pol 8. uri zvečer.)

Torek, 8. aprila: »FAUST«. Red F.

Sreda, 9. aprila: »MOŽICEK«. Red C. Začetek ob 8 zvečer.

Četrtek, 10. aprila: »MODNA REVIJA«. Izven.

Petek, 11. aprila: »TRAVIATA«, gostovanje g. Vesel-Polla iz Zagreba in tenorista Alfonza Waisarja iz Prage. Red D.

Sobota, 12. aprila: »MANON LESCAUT«. — A.

Nedelja, 13. aprila: »BRIVEC SEVILSKI«, gostovanje g. Vesel-Polla iz Zagreba in tenorista Alfonza Waisarja iz Prage. Izven.

Ponedeljek, 14. aprila: »MODNA REVIJA«. Izven.

Gostovanje gospodične Zlate Djundjenec, članice zagrebške opere. V torek dne 8. t. m. gostuje v ljubljanski operi mlada in zelo nadarjena operna pevka gna. Zlata Djundjenec, ki je dosegla s svojimi prvimi nastopi v zagrebški operi prav izrodne umetniške uspehe. Pri nas bo pela vlogo Margarete v Gounodovem »Faustu«.

Ljudski oder.

Četrtek dne 10. aprila ob 8. uri zvečer »Pasijon« ali »Kristusovo trpljenje in smrt«. Predprodaja vstopnic vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne v društveni nabavni zadrugi (Ljudski dom prvo nadstropje).

Prosveta.

II. KNJIZEVNA TOMBOLA JUGOSLOVENSKE MATICE ZA LETO 1924.

Kakor lani, tako bo Jugoslovenska Matica, zvesta svoji obljudi, tudi letos priredila književno tombolo. Se so v spominu tedni, ko se je vsa Slovenija združila okoli te lepe domače prireditve, katere uspeh je bil ta, da je šlo preko 6000 knjig med narod. Kdor ve ceniti to številu, bo razumel, kakšno kulturno dejanje je izvršila s tem Jugoslovenska Matica. V tem, da bo književna tombola ostala vsakoletna prireditev slovenskega naroda, leži utemeljena upravičenost in korist obstoja tega našega obrambnega društva. Namen naše Jugoslovenske Matice je, s književno tombolo doseči to, da se ves narod vsaj enkrat v letu spomni na svoje višje naloge, ki stoje visoko nad dnevnimi vprašanji. V tej veliki vsakoletni književni ustanovi je skrita silna želja vseh onih, ki se zavedajo ostrine časa, želja poklicati nazaj čase, ko je ljudstvo knjižgo cenilo in ko je skoro vsaka slovenska hiša imela svojo domačo knjižnico. Tem željam in tem namenom hoče književna tombola priti nasproti, pomagati hoče onim številnim, ki knjigo ljubijo in cenijo njeno kulturno vrednoto, da si to domačo knjižnico ustvarijo.

Bolj z mirnim srcem kot lani stopa Jugoslovenska Matica z naznanilom svoje druge književne tombole pred javnost. Vzpodbuja jo velik uspeh lanskega leta, kakor tudi preko 600 zahvalnih pisem vseh onih, ki so bili obdarjeni z dobroti. Nešteti dopisi so jo potrdili v sklepu, da je treba književno tombolo brezpogojno vzdržati in jo letos ponoviti. Posebno od mladine je dobilo tajništvo Jugoslovenske Matice toliko vprašanj kedar se bo vršila druga književna tombola, da ž njo ne moremo več odlašati.

Prihodnje dni prične razpošiljati Jugoslovenska Matica prospekte, v katerih bo točen popis dobikov, kakor tudi potek igre. Če so bili lani še kakšni nedostatki v organizaciji, kar ni nikako čudo pri prvem poizkusu, bodo isti letos gotovo odpadli. Eno pa je treba poudariti. II. književna tombola mora doseči še večji uspeh kot prva in ga bo dosegla spričo tolikega razumevanja slovenskega ljudstva za to našo književno prireditev.

• • •

pr Smetanov sinfonični ciklus »Ma vlast«, ki je dosegel pri svojem prvem letošnjem izvajanju naravnost kolosalen uspeh, se ponovi v nedeljo, dne 13. t. m. ob 11. uri dopoldne v Unionski dvorani pri nižjih cenah. »Ma vlast« izvaja orkester Narodnega gledališča v Ljubljani pod vodstvom svojega kapelnika Antona Balatke. Zveza godbenikov za Slovenijo, ki ta koncert priredi, hoče nuditi ljubljanskemu in tudi drugemu občinstvu izreden užitek na matineji, ki bo podala celotni ciklus nesmrtnega komponista. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjižarni.

pr Od danes naprej so v predprodaji vstopnice za cerkveni koncert Dvořakove »Stabat Mater«, ki se vrši v nedeljo, dne 13. aprila 1924 ob pol 8. uri zvečer v Franciškanški cerkvi in katerega izvaja pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom konservatorskega ravatelja g. Mateja Hubada. Sodeluje celokupni orkester Muzike dravske divizijske oblasti in 4 solisti.

pr Koncert Zveze slovenskih pevskih zborov se je vršil ob polno zasedeni dvorani Uniona v nedeljo, dne 6. aprila. Brez dvoma vrše razni pevski zbori najplemenitejše kulturno delo med našim narodom, toliko bolj uvaževanja vredno, ker gojijo veliko srčne kulture, ki je danes v dobi miznega in preračunane intelektualizma le preveč zanemarjena. Zato moramo nastope raznih malih diletantskih zborov bolj s tega stališča presojati kot pa z umetniškega, toliko bolj če se postavi poleg njih umetniško visoko stoječ zbor Glasbene matice ali Ljubljanski Zvon. Nastopilo je 13 zborov s skupno okrog 550 pevci in pevkami. V prvem delu so nastopili številčno in umetniško šibkejši zbori — Ljubljanski Zvon seveda izzajemno —, izmed katerih je bil najljubkejši, da si po številu najšibkejši Pevski zbor iz Zaloge pod vodstvom g. Mirka Kregla. Vsi drugi imajo veliko dobre volje in pridnosti, toda še prav mnogo manjka. Občalek Pevskega zbora Slov. br. društva v Trzinu je mnogo pretežak za ta zbor. Pametna izbira bi bila zelo

na mestu. Posebno glasovni material je pri skoro vseh teh zborih slabo obdelan, trd, neizšolan. Na to plat pevske umetnosti naši pevovodje sploh premalo pozornosti polagajo. Pri umetniškem izvajanju ima važno besedo tudi kakovost instrumenta in tu je instrument sloveški glas, ki ga je treba šolati. G. Zorko Prelovec je pri »Ljubljanskem Zvonu« pokazal, da je v tem oziru mojster in za druge zboro je bila to izvrstna šola. — V drugem delu so nastopili vsekakor dovršenejši zbori. Če seveda izvajamo Glasbeno matico, ki nosi venec, je posebno dober Sentjakovski pevski zbor pod vodstvom g. Grünmanga. Veliko pozornosti, zadovoljstva in odobravanja je vzbudila »Dravac«, zbor železničarjev iz Maribora pod taktirko g. Premrova. Umetniško stremiljenje kaže tudi »Slavec«, najmočnejši zbor, ki je nastopil (87). Koncert je zaključil zbor Glasbene matice (83) pod vodstvom temperamentnega (malo preveč, kar poslušalce neprijetno moti!) pevovodje g. Srečka Kumra.

— a —
pr Naš dom, št. 4, april 1924 (Maribor).
Vsebina: Fr. Zaren: Naše kmetijstvo. Savinjska: Na svetovnem odru. Kartuzijan Iz konjiškega okraja. A. Boštele — A. de Lamothe-u: Kralj noči. Za mladi svet. Društveni glasnik.

Dijaški vestnik.

d Akademski Orel ima danes ob 20. uri v Akademskem domu fantovski večer. Udeležba za vse štane obvezna.

Darovi.

Odbor podružnice vojnih invalidov v Zireh se tem potom najtopleje zahvaljuje gosp. Riharju, usnarju iz Polhovega gradca, za darovani znesek ob priliki naše prireditve dne 30. marca 1924.

Učiteljski zbor drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani daruje »Podpornemu društvu slepih« Din 300 mesto venca na krsto pok. g. vladnega svetnika Ivana Šubica, višjega šolskega nadzornika trgovskih šol. Srčna hvala! Istočasno se zahvaljujemo za prejetih Din 500, katere nam je iz istega namena nakazal mestni magistrat ljubljanski. — Podporno društvo slepih v Ljubljani.

OBLEKE

najboljše, najcenejše, v največji izbiri ima
I. MAČEK, LJUBLJANA.

Trganje, revmatizem zdravi najbolje Reumat, ker naglo in sigurno učinkuje. Proizvajajo ga Mestna lekarna v Zagrebu, za Ljubljano in okolico se pa dobiva v lekarni Leustek.

Litanije in odpevi v čast presv. Srca Jezusovega za mešan zbor sestavljen in zložil Anton Grum. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena izvodu Din 14. Češčenje presv. Srca Jezusovega je po celem svetu vpeljano in razširjeno. Temu namenu je posvečen vsak prvi petek in nedelja v mescu

in še cel mesec junij. Poleg »Slava Brezmadežni« (ki je pa že par let razprodana) nismo imeli nobene druge pesmarice, ki bi vsebovala več odpevov pri teh litanijah. Pričujoča zbirka pa obsega 1 litanije in 33 odpevov. Ker se litanije presv. Srca Jezusovega večkrat pojo, je torej izdaja te zbirke prav dobro došla. Odpeve navadno poje cela cerkev; zato priporočamo te napeve ne le cerkvenim zborom, marveč vsem čestilcem božjega Srca.

BERSON

gumijevе pete in gumijevе podplate

Vam mora pritrčiti Vaš čevljar na čevlje, ker s tem ne štedite le z denarjem ampak varujete tudi noge in udobje.

Poslano.*

Z ozirom na vest v »Slov. Narodu« z dne 3. aprila št. 77 izjavlja podpisana tvrdka, da je popolnoma neosnovana trditve, češ, da se nahaja ista v konkurzu ali vsaj blizu konkurza, ter da nadaljuje ista kot stara solidna tvrdka svoje poslovanje neizpremenjeno na realni in zdravi podlagi.

V Trstu, dne 3. aprila 1924.

Giulio Minzi
trgovina z lesom.

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Normalna barometerska višina 736 mm.

Čas opazovanja	Baromet. v mm	Termomet. v C	Barom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
6. 4. 21 h	732.1	8.5	0.5	oblač.	—
7. 4. 7 h	731.5	8.5	0.5	oblač. sever	12
7. 4. 4 h	731.5	10.1	0.7	oblač.	—

GOSPODIČNA

ki je celi dan odsotna, išče sobico za takoj ali kasneje. Ponudbe na upravo pod 1986

KOMPANJONA za manjšo, že vpeljano, dobro industr. podjetje in razpečevanje, sprejem. — Potrebni kapital 30.000 Din. Naslov: »Krasna eksistenca št. 1975« upravi.

Pekovski VAJENEC

te takoj sprejme. Pogoji: starost 14 let. Naslov: JOSIP STARIČ, Ljubljana, Florijanska ulica št. 29. 1994

SPREJME se na veleposel.

vu blizu Ljubljane

MLADENIČ

ako mogoče absolvent kmetijske šole kot praktikant proti plačilu. — Ponudbe pod »Praktikant 1981« na uprav.

2 zavarov. akviziterja

se SPREJMETA proti stalni plači in visoki proviziji. — Predpogoji: praksa in dobro poznavstvo. — Pismene ponudbe na »L'UNION«, francoska zavarovalna družba, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 34, II. nadst. 1912

SODOVIČAR

zanesljiv, trezen delavec, dobi takoj mesto proti dobri plači, hrani in stanovanju. — Ponudbe pod »Sodovičar št. 1976« na upravo lista.

Sedlarski POMOČNIK

dobi takoj mesto pri ANDREJU HRIBERNIK, Prevalje, Koroško. 1922

SPREJME SE

ORGANIST

in CERKVENIK na IGU — Prednost imajo obrtniki. — Nastop po dogovoru. 1769

Sprejme se nekaj DOBRIH mehanikov, stavb. ključavničarjev, sedlarjev in tapetnikov. — TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Išče se la zobotehnik

precizen in popolnoma samostojen delavec za zlato in kavčuk, ki je navajen na gelnokartulatore. — Zeli se tudi znanje plombiranja, a ni pogoj. Nastop takoj mogoč; prepise spričeval, slika in zahtev plače se prosi poslati na: Koncez, zobotehnik ALOJZIJ KASTREVC, Niš.

Okrajne ZASTOPNIKE

sprejme, za Kranj, Kamnik, Logatec, Kočevje, Črnomelj pod zelo ugodnimi pogoji »L'UNION«, francoska zavarovalna družba, Ljubljana, Kolodvorska ul. 34/II. 1911

Razpisuje se služba

POSLOVODJE ozir. poslovodkinje

pri Konzurnem društvu v št. Jerneju na Dolenjskem. Plača po dogovoru. Prošnje s potrebnimi spričevali in dokazili o zmožnosti je nasloviti na načelnika IVAN JORDAN, posestnik, Mihovala št. 2, pošta št. Jernej, Dol. — Nastop s 1. majem.

Knjigovodja - kontorist

mlad absolvent trgov. šole, z dovoljeno prakso, išče službo pri kakem trgov. podjetju s 1. jun. Gre tudi na deželo. Ponudbe pod: »Zanesljiv« na upravo »Slovenca«. 1991

Dva fotografa aparata

9 x 12, »Busch - Bistlar«, F 7.7 Foc 27 cm in lca »Teddy« z dvojnimi anastigmatom »Hekla« F 6.8 Foc 13.5 cm z delno opremo, ceno naprodaj. — Naslov v upravo lista pod številko 1996.

LEPA PRILIKA.

Hiša v Mariboru, z vodo in elektr. razsvetljavo, naprodaj po nizki ceni. Zamenja se tudi proti dobavi lesa. Stanovanje takoj na razpolago. Informacije daje pisarna dr. Vladislava PEGANA, odvjetnika v Ljubljani. 1992

PRODA SE več dobro ohranjenih

MOŠKIH OBLEK

med njimi žaket in smoking-obleka, poleg tega še nekaj ženske obleke, kostumi. — Ogleda se na Sv. Petra nasipu št. 49, I. nadst., od 10 dop. do 6 zvečer. 2001

Perfektna

damska KROJAČICA

izdeluje vse vrste damskih in otroških oblek, tudi perilo po zelo nizki ceni. — Eliza Zemljč, hotel »Tivoli«.

Naznanilo.

V župnišču v šmartnem pri Velenju se vrši ZASEBNA DRAŽBA premičnin po pok. preč. gospodu župniku Francu Cizej v četrtek, dne 10. aprila 1924. Začetek ob 10 dopoldne. Sorodniki.

HIŠA, pripravna za vsako obrt, na zelo prometnem kraju, naprodaj. Poizve se: Glince št. 74 pri Ljubljani.

Na DRAŽBI v nedeljo dne 13. t. m. ob 3. uri popoldne bo

PRODANA HIŠA

z opeko krita in za 1 in pol mernika posetve njiva, z raven vodnjak, pri vel. cesti na Dol. Porikvah, četrt ure od postaje Ponikve. — Zelo pripr. za kakega penzionista.

KUPIM

ELEKTROMOTOR

1½ HP, 110 Volt., za istosmerni tok. Ponudbe s ceno na upravo pod št. 1987.

KUPIM

MLADEGA BIKA

za plemo, najraje simodolske ali sive pasme, v starosti 15 do 18 mesecev. J. KOSLER, Ljubljana, Šelenburgova 7.

ŽAGAN LES

mehek, I., II. in III. sortirano, trdi (suh), sveže bukove HLODE, OGLJE, DRVA: cepanice in okroglice, rabi JOZO ČUČEK, Ljubljana.

Najceneje CEMENT

Prima Portland Trboveljski in Dalmatinski, dobavlja v poljubnih množinah. V zalogi tudi apno. Naročila sprejema H. PETRIČ, Gosposvet-ska cesta 16/I. - Tel. 343.

2 skupna lokala

vsak s posebnim in skupnim vhodom, pripravna za vsako podjetje, v centru Ljubljane, oddam takoj ali zamenjam za STANOVANJE. — Ponudbe pod: »Velik promet« na upravo lista. 1920

Preselitev.

TRGOVINA

MARIJA ROGELJ

Ljubljana, Lingarjeva 4, vljudno naznanja, da prodaja radi preselitve po znatno nižanih cenah, zimsko blago po lastni ceni. V zalogi ima stole, cipe, šifon, kote, mino, celir, oksfort, cvilih za modroce, belo in rjavo kotenino za rjuhe, kotre, odeje, moško in žensko perilo, kravate in drobnarijo. Noben ne zamudi! Pri-ložnost samo do 30. aprila.

Dr. Dralle ja

Malattine

gelee iz glicerina in medu brez maščobe

Čudovito učinkuje pri oruščell, krhki in razpokani koži.

Melattine-milo fino parumirano dobi se povsod

Glavna zaloga za razprodajalce:

„ISIS“ d. d., Zagreb,

oddelek Jurij Dralle Palmotičeva 66.

DRVA

odrezki od parket in žage, bukova in hrastova, dolga po 25 Din za 100 kg, kratka po 30 Din za 100 kg, in žaganje od trdega lesa po ugodni ceni, dokler traja zaloga. — IVAN ŠIŠKA, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 1854

Javorjevih HLODOV

belih, I. in II. vrste, od 30 cm in 2 m naprej, za dobavo aprila t. l., KUPIMO vsako partijo. Ponudbe franco vagon z navedbo množine na: »STANIVA«, Celje.

Ježice

kupi tvrdka JOSIP RENKO, Sevnica ob Savi. — Povzrojene ponudbe opremitve z množino in ceno. 1903

Otroški VOZIČEK,

dobro ohranjen, kupim. Naslov v upravi pod št. 1967.

Stavbeno PARCELO,

vogalno, 900 m², poleg samostana v Sp. šiški, prodam. — Naslov v upravi pod št. 1945

Švedski OVES za seme,

GRAHORO in

francosko LUCERNO

ima oddati FRAN POGAČNIK, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 36. 1956

Oblastveno dovoljena

POPOLNA RAZPRODAJA

našega oddelka za pletenine, trikotažo in perilo.

Dovoljujemo si cenjene odjemalce opozoriti, da se nahajajo v zalogi še večje množine različnega blaga kakor:

Za dame: perilo, bluze, predpasniki, nogavice in rokavice. Za gospode: triko perilo, sviterji, srajce, ovratniki, naramnice, nogavice, rokavice, gamaše in dokolenice. Za otroke in dojenčke: perilo, osobito znamke »Tetra«, pat. nogavice, sviterji, čepice i. dr. — Brisače, različna galanterija in kosmetika. — Vse to blago razprodajamo pod tržnimi cenami, samo dotlej dokler traja zaloga.

A. & E. SKABERNE, Ljubljana, Mestni trg 10.

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je Vsemogočni od-poklical v večnost našo iskreno ljubljeno hčerko, sestro, teto, svakinjo in sestrično, častito sestro

Zofijo M. Ignacijo Kerin

ubogih šolskih sester d. N. D. v šmihelu pri Novem mestu dne 5. aprila 1924 po dolgi, mukopolni bolezni. Priporoča se v blag spomin in pobožno molitev.

Sv. Križ pri Kostanjevici, 5. aprila 1924.

ŽALUJOČI OSTALI

Zahvala.

Vsem, ki so se naše ljube

Emmy

v bolezni in ob smrti v ljubavi in prijateljstvu spominjali, bodi tem potom sporočena topla in vdana hvala. Še posebej pa se zahvaljujemo ožjim škofjeloskim prijateljicam pokojnice, ki so ji v njeni dolgi in težki bolezni stale v vzorni zvestobi ob strani, gg. dr. Hubadu in dr. Jamarju za skrbno nego, prečastiti duhovščini, bratskemu »Sokolu« in gg. pevcem, vsem darovalcem cvetja in spremljevalcem na zadnji poti.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1924.

Dr. KAREL TRILLER —
MARIJA CVAHTE.

I^a z drvmi žgano apno

cement, katranske proizvode in ves ostali gradbeni material dobavlja

METALOREMIKA d. d.

Zagreb.

Oddelek za gradbeni material
Strossmayerova ul. 6.

Telefon 16-11, 27.

Filiale: Beograd, Sarajevo.